

Lemvig Kommune
Natur og Miljøafdelingen
Rådhusgade 2
7620 Lemvig

§ 12-miljøgodkendelse af

Mariebol
Houlindvej 36
7620 Lemvig

Miljøgodkendelse udarbejdet af Lemvig Kommune med bistand fra:

NIRAS A/S
Bavnehøjvej 12
Postboks 122
DK-6701 Esbjerg V

Telefon 7513 5022
Telefax 7513 4968
E-mail niras@niras.dk
Web www.niras.dk

CVR-nr. 37295728
Tilsluttet F.R.I

Udgave nr.: Version: V_A

Dato: 28. juni 2011

Forfatter: Lene Aalbæk Jepsen, Jane Kirkegaard

Kvalitetskontrol: Christian Damgaard Andersen

Godkendt af: Anders C. Bjørnshave-Hansen

Sag nr. og filnavn:

S:\Kim\Niras\Houindvej 36\§12 - Houindvej 36.docx

Indholdsfortegnelse

1.	RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	6
1.1.	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	6
1.2.	AFGØRELSE	7
1.3.	IKKE TEKNISK RESUMÉ	8
1.4.	VILKÅR FOR GODKENDELSEN	10
1.5.	VILKÅR	10
1.5.1.	GENERELT	10
1.5.2.	PRODUKTION	10
1.5.3.	KONTROLVILKÅR OG EGENKONTROL	12
1.5.4.	ANDRE VILKÅR	13
1.6.	OFFENTLIGHED	14
1.7.	KLAGERET.....	16
2.	GENERELLE FORHOLD	17
2.1.	BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	17
2.2.	MEDDELELSESPLIKT - ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD	17
2.3.	GYLDIGHED	17
2.4.	RETSBESKYTTELSE	17
2.5.	REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN	18
3.	HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	19
3.1.	BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.	19
3.2.	PLACERING I LANDSKABET	20
4.	HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT	20
4.1.	HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING OG DRIFT.....	20
4.2.	VENTILATION	23
4.3.	FODRING.....	24
4.4.	ENERGI- OG VANDFORBRUG	26
4.5.	SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND	28
4.6.	AFFALD.....	29
4.7.	RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER.....	30
4.8.	DRIFTSFORSTYRELSELER ELLER UHELD	30
5.	GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBLING	32
5.1.	GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER	32
5.2.	FLYDENDE HUSDYRGØDNING	33
5.3.	FASTGØDNING INKL. DYBSTRØELSE	34
5.4.	ANDEN ORGANISK GØDNING	34
6.	FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	34
6.1.	AMMONIAK OG NATUR	34
6.2.	LUGT	40
6.3.	FLUER OG SKADEDYR	41
6.4.	TRANSPORT.....	41
6.5.	STØJ.....	44
6.6.	STØV	44
6.7.	LYS	45
7.	PÅVIRKNING FRA AREALERNE.....	46
7.1.	AREALOVERSIGT	46
7.2.	UDSPREDNINGSAREALERNE.....	47

7.3. PÅVIRKNING AF NATURA 2000 OG ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV-ARTER)	48
8. BEDSTE TILGÆNDELIGE TEKNIK (BAT)	51
9. ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET.....	51
9.1. ALTERNATIVE LØSNINGER.....	51
9.2. 0-ALTERNATIV	51
10. HUSDYRBRUGETS OPHØR	52
11. EGENKONTROL OG DOKUMENTATION	52
12. INDKOMNE HØRINGSSVAR	53
13. LITTERATUR.....	54
14. BILAG 1: BESKRIVELSE AF NATURA 2000 OMRÅDER.....	55
14.1. NATURA 2000 OMRÅDE NR. 28 – AGGER TANGE, NISSUM BREDNING, SKIBTVED FJORD OG AGERØ	55
15. BILAG 2: BAT-BEREGNING VEDR. AMMONIAKEMISSION OG FOSFOR	59
16. BILAG 3: BEREDSKABSPLAN	60
17. OVERSIGT OVER FIGURER OG TABELLER	69

Datablad

Ansøger	Kent Lisby Jakobsen, Thyborønvej 59, 7620 Lemvig.
Bedriftens adresse	Houvindvej 36, 7620 Lemvig
Husdyrbrugets navn	Mariebol
Matrikelnummer	8a, Præstegården Hove m.fl.
Virksomhedens art	Svin
Ejer	Kent Lisby Jokobsen
CVR-nummer	16913391
CHR-nummer	55904
P-nummer	1001183110
Kontaktperson	Kent Lisby Jokobsen Telefon: 9783 6167 Mobil: 2243 2878 E-mail: smedshauge@mail.dk
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune

1. Resumé og samlet vurdering

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er anlæg og arealer beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, husdyrbruget forventes at have på omgivelserne.

1.1. Beskrivelse af projektet

Kent Lisby Jakobsen har drevet husdyrbruget Mariebol, Houlindvej 36 siden 2008. Ejendommen er beliggende nord for Bonnet i et område med mange landbrug og udenfor landskabelig interesse. Kent Lisby Jakobsen driver Houlindvej 36 i samdrift og under samme CVR nr. med sine øvrige ejendomme på Thyborønvej 59, Sandholmvej 4 og Engvej 11. På alle ejendomme produceres slagtesvin.

Bedriftens ejede og forpagtede udspretningsarealer er miljøgodkendt i forbindelse med §12 miljøgodkendelse af Sandholmvej 4 i december 2009. Der ansøges desuden om §16-godkendelse til udspretning af gylle fra Houlindvej 36 på aftalearealer tilhørende Houmåvej 14, Houmåvej 19 og Engdalvej 2.

På husdyrbruget Houlindvej 36 er der i øjeblikket en svinebesætning med årsproduktion af 6.060 slagtesvin (30,0 – 100 kg). I ansøgt drift øges produktionen på Houlindvej 36 til 9.000 slagtesvin (30,0 – 118,0 kg).

Der sker ikke ændringer i anlægget.

Husdyrbrugets producerede husdyrgødning afsættes dels til tredjemands aftalearealer og dels til bedriftens allerede godkendte arealer under Lemvig Kommunes miljøgodkendelse til husdyrbruget Sandholmvej 4, 28. dec. 2009.

Aftalearealerne er omfattet af særskilte miljøvurderinger i 3 miljøgodkendelser jf. Husdyrlovens § 16. Udbringning af den ansøgte mængde husdyrgødning på Houmåvej 14, Houmåvej 19 og Engdalvej 2 er således vurderet og godkendt af Lemvig Kommune i særskilte afgørelser.

Nærværende miljøgodkendelse omfatter således udelukkende vurdering og miljøgodkendelse af husdyrbrugets anlæg og drift af husdyrholdet. Med hensyn til afsætning til arealerne under Sandholmvej 4 og til aftalearealer omfatter nærværende miljøgodkendelse en vurdering af, hvorvidt denne ansøgning stemmer overens med det godkendte.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender hermed udvidelse af dyreholdet til 303,15 DE.

Miljøgodkendelsen er givet på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen det, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

På Lemvig Kommunes vegne den 30. juni 2011.

Kim Sandahl Jensen

miljømedarbejder

1.3. Ikke teknisk resumé

Resultaterne af de væsentligste miljøpåvirkninger kan ses herunder.

Transport

Antallet af årlige transporter til og fra ejendommen stiger fra ca. 334 til 510 svarende til en stigning på ca. 53 %. Hovedparten udgøres af transporter med gylle, som er begrænset til at foregå i forårs månederne.

Husdyrgødningen afsættes primært til de af bedriftens arealer, der er centreret omkring Houlindvej 36. Transport til aftalearealer sker ikke gennem landsbyer mv.

Lemvig kommune vurderer, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården samt, at der ikke vil være væsentligt gener for omgivelserne forbundet med det forøgede antal transporter.

Ammoniak

I www.husdyrgodkendelse.dk er der beregnet en samlet ammoniakemission fra anlægget på 3.827,55 kg N/år, og en meremission fra anlægget på 1.260,06 kg N/år. Beregningerne viser, at ammoniakemissionen ved udvidelsen er 35,00 kg N/år mindre end kravet.

Lemvig Kommune har med udgangspunkt i MST's høringsnotat om vejledende emissionsgrænseværdier for årssøer og smågrise beregnet et samlet BAT-emissionsniveau for husdyrbruget på 4.096,82 kg N/år.

Lemvig Kommune vurderer med baggrund i www.husdyrgodkendelse.dk og de tilhørende beregninger, at det generelle ammoniakreduktionskrav samt det beregnede BAT-emissionsniveau er overholdt. Dette opnås ved de aktuelle stald- og gødningssystemer samt en reduktion af foderets indhold af råprotein.

Pga. den store afstand til ammoniakfølsomme naturarealer vurderer Lemvig Kommune, at der ikke er argumenter for at fravige det generelle beskyttelsesniveau i forhold reduktion af ammoniakemission fra anlægget.

Nabopåvirkning – Lugt, støv og støj

Lugten fra husdyrholdet vil iflg. beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk kunne være generende for beboere i beboelseshuse i landzone indenfor 240 meter fra anlægget. Den nærmeste naboejendom uden landbrugspligt (Houlindvej 43) er beliggende ca. 352 meter fra husdyrbruget på Houlindvej 36. Geneafstanden til samlet bebyggelse er på 507 meter. Nærmeste samlede bebyggelse ligger ca. 2.400 meter væk (Bonnet). Geneafstanden til byzone er 668 meter og nærmeste byzone ligger ca. 2.400 meter fra ejendommen (Tørring Huse). Da alle geneafstande er overholdt, vurderes det, at der ikke vil være problemer med lugtgener fra ejendommen.

Der vurderes, at der ikke vil forekomme støvgener, som kan være til gene for omgivelserne.

Drift af et husdyrbrug medfører støj. Ejendommens placering i forhold til naboer gør, at det vurderes, at udvidelsen ikke vil være forbundet med væsentlige støjgener for omkringboende.

Lemvig Kommune finder, at udvidelsen af svineproduktionen på Houlindvej 36 ikke vil medføre uacceptabel lugt-, støv- og støjpåvirkning af omgivelserne.

BAT

Husdyrbruget har implementeret ledelses- og kontrolrutiner for styring af miljøforholdene og de anvendte teknologier.

Husdyrbruget tilsætter fytase til grisenes foder, og optimerer på den måde dyrenes fosforoptagelse. Desuden anvendes fasefodring, så dyrenes foder tilpasses dyrenes behov i forhold til tilvækst.

Husdyrbrugets elforbrug forventes at ligge under det forventelige forbrug ud fra normtal. Husdyrbrugets vandforbrug registreres og forventes at svare til normen.

Der er mht. staldsystemer beregnet et niveau for maksimal ammoniakemission ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier. Husdyrbrugets samlede ammoniakemission holder sig under dette niveau bl.a. ved at der foretages reduktion af. Foderets indhold af råprotein.

Der er ligeledes mht. fosfor beregnet et niveau for maksimal indhold af lager ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier. Lemvig Kommune har beregnet og vurderet, at husdyrbruget overholder Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier.

Gyllebeholdere opretholdes med naturligt flydelag. Tømning af gyllebeholder i forbindelse med udbringning foregår med gyllevogn med sugetårn og overløbssikring.

Lemvig Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at Houlindvej 36 samlet lever op til BAT vedr. management, fodring, vand/energi staldteknologi samt opbevaring/behandling af husdyrgødning.

Påvirkning fra udbringning af husdyrgødning

90,30 DE af husdyrbrugets producerede husdyrgødning indgår i bedriftens udbringningsarealer godkendt jf. Lemvig Kommunes miljøgodkendelse til husdyrbruget på Sandholmvej 4, 7673 Harboøre, 28. dec. 2009.

Lemvig kommune vurderer, at ansøgningens oplysninger vedrørende tilførte næringsstoffer til bedriftens arealdrift stemmer overens det allerede godkendte. Husdyrbrugets øvrige 212,85 DE husdyrgødning afsættes til aftalearealer, der er omfattet af kommunens særskilte miljøvurderinger i 3 miljøgodkendelser jf. Husdyrlovens § 16.

1.4. Vilkår for godkendelsen

Godkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for virksomhedens drift, indretning og kontrol. Vilkårene skal medvirke til at sikre

- at indretning og drift af husdyrbruget og arealerne sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, minimeres.

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt godkendelsens vilkår.

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1.5. Vilkår

1.5.1. Generelt

1. Godkendelsen bortfalder, hvis godkendelsen ikke er udnyttet senest 2 år efter denne er meddelt.

1.5.2. Produktion

2. Produktionens omfang

Godkendelsen omfatter en årlig produktion bestående af 9.000 stk. slagtesvin 30-118 kg., svarende til 303,15 DE og 2.000 stipladser. Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

3. Fodring

Der skal anvendes fasefodring. Foderblandinger skal være tilsat fytase, svarende minimum til producentens anbefalede dosis med tilsvarende reduktion af fosfor i foderet.

4. Foderkorrektio n / kvælstof

Husdyrgødningens indhold af kvælstof ab dyr for den samlede produktion skal være mindre end eller lig med 30.948 kg N/år.

5. Affald

Erhvervsaffald skal bortskaffes i overensstemmelse med Lemvig Kommunes affaldsregulativ.

Brændbart affald skal opsamles i en container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Farligt affald, herunder spraydåser, olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tromler eller anden egnet beholder, der er placeret indendørs, på tæt underlag, uden mulighed for tilledning til afløb ved uheld eller spild.

Risikoaffald som kanyler, hætteglas etc. skal opbevares i en engangspplastspand i gangen mellem staldafsnit 1.1.1. Nyeste staldafsnit og 1.1.2 Ældre staldafsnit jf. Figur 2: Bygningsoversigt.

6. Olietanke

Der findes på godkendelsestidspunktet en olietank på husdyrbruget:

Overjordisk fra 2010 på 1.800 L til fyringsolie. Placeret i garage.

Olietanken må ikke flyttes uden forudgående anmeldelse. Ved etablering af nye olietanke på ejendommen, skal Lemvig Kommune informeres om dette 4 uger inden etablering.

Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand og grundvand.

7. Olie og kemikalier

Der må ikke opbevares og håndteres kemikalier som fx bekæmpelsesmidler og plantebeskyttelsesmidler samt handelsgødning på husdyrbruget.

8. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Dag	Periode	Referencetidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervisse, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højest kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

9. Hygiejne

Staldventilatorer skal efterses hver gang der indsættes et nyt hold dyr, eller mindst hver 2. måned.

Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

10. Påfyldningsplads for gylle

Ved tømning af gylletankene skal der benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring.

11. Spildevand

Ved overfladeafløb må der ikke ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie og kemikalier, så der kan ske forurening af vandløb via dræn.

12. Opbevaringskapacitet

Husdyrbruget skal til enhver tid råde over 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

13. Husdyrgødning – indhold af fosfor

Indholdet af fosfor fra ejendommen til udbringning på bedriftens arealer, dvs. udbringningsarealer under CVR-nr. 16913391 må maksimalt være 1.601,76 kg/år.

14. Ved uheld

Hvis der sker uheld med et væsentligt udslip, skal Lemvig Kommune straks kontaktes telefonisk. Er der behov for øjeblikkelig indsats, ringes 112. I øvrigt henvises til beredskabsplanen, se bilag 3.

1.5.3. Kontrolvilkår og egenkontrol

15. Dokumentation

For at kunne kontrollere, at virksomheden overholder godkendelsens vilkår, samt gældende miljølovgivning, skal virksomheden opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter for de seneste 5 år:

Husdyrgødning: Gødningsregnskaber inklusive indholdet af fosfor i husdyrgødningen til udbringning på bedriftens arealer.

Mark- og gødningsplaner, samt dokument med registreringer af afvigelser af samme.

Effektivitetskontrol i hele besætningen med opgørelse af fodermængde, vægtintervaller, foderforbrug og med beregning af kvælstof ab dyr pr. slagtesvin.

Logbog over foderblandinger, hvor der gemmes en indlægsseddel / foderoptimeringsudskrift minimum hver gang blandingen ændres.

Dyrehold: Relevante dele af virksomhedens regnskaber.

Oplysningerne skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

16. Lugtprøver

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. lugt fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget for egen regning lade foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder og / eller behandling af afkastluften, således at lugten udenfor staldene formindskes.

1.5.4. Andre vilkår

17. Ophør af drift

Ved ophør af driften, skal husdyrbruget foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås. Herunder skal gylletanke, gyllekølingsanlæg og lignende tømmes. Lemvig Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo- eller tankanlæg.

1.6. Offentlighed

Udkast til Miljøgodkendelse har været sendt i 6 ugers høring. Følgende har modtaget udkastet:

- Ansøger Kent Lisby Jakobsen, Thyborønvej 59, 7620 Lemvig
- Lemvigegnens Landboforening, Industrivej 53, 6720 Lemvig

Aftagere af husdyrgødning:

- Jørgen Houmaa Jørgensen, Houmåvej 19, 7620 Lemvig
- Søren Kirkeby Nielsen, Houmåvej 14, 7620 Lemvig
- Niels Christian Stokholm, Engdalvej 2, 7620 Lemvig

Naboer:

Det vurderes at følgende naboer er beliggende inden for konsekvensområdet på 845 m, og derfor høringsberettigede:

Svend Hansen	Bonnetvej 36	7620 Lemvig
Frank Rasmussen	Bonnetvej 38	7620 Lemvig
Birthe Damgaard Viborg	Bonnetvej 39	7620 Lemvig
Bent Harry Christensen	Bonnetvej 41	7620 Lemvig
Peder Flansmose	Bonnetvej 45	7620 Lemvig
Viggo Faurskov Rasmussen	Bonnetvej 49	7620 Lemvig
Bjarne Refstrup	Bøgelundvej 34	7620 Lemvig
Peter Møller	Bøgelundvej 38	7620 Lemvig
Lisbet Krarup	Bøgelundvej 40	7620 Lemvig
Max Stensgaard Mogensen	Bøgelundvej 41	7620 Lemvig
Linda Buur Rusbjerg	Bøgelundvej 44B	7620 Lemvig
Frank Rud Jensen	Bøgelundvej 46	7620 Lemvig
Anna Lise Gadgaard Bundgaard	Bøgelundvej 48	7620 Lemvig
BONNET FRISKOLE	Bøgelundvej 52	7620 Lemvig
Carina Halkjær Villadsen og Stefan Kristensen	Houdamvej 32	7620 Lemvig
Jens Peter Jeppesen	Houdamvej 7	7620 Lemvig
Henrik Østerbæk Tommerup	Houlindvej 32	7620 Lemvig
Ove Højlund Andersen	Houlindvej 33	7620 Lemvig
Birthe Østerby Gravesen	Houlindvej 36	7620 Lemvig
Jette Sandberg Kristensen	Houlindvej 39	7620 Lemvig
Ejvind Andersen	Houlindvej 41	7620 Lemvig
Jonna Dam Søndergaard	Houlindvej 43	7620 Lemvig
Erling Schmidt	Houlindvej 45	7620 Lemvig
Jon Nordentoft	Houlindvej 47	7620 Lemvig
Tage Kristensen	Houlindvej 50	7620 Lemvig
Morten Gudmund Hansen	Houlindvej 54	7620 Lemvig
Bent Pedersen	Houlindvej 55	7620 Lemvig
Andreas Andersen	Houmåvej 30	7620 Lemvig
Tina Linde og Stefan Myg Lovmand	Houmåvej 31	7620 Lemvig
Gitte Kvist	Houmåvej 37	7620 Lemvig
Gurli Mærsk Bech	Kallestrupvej 84	9632 Møldrup
Lars Rud Jensen	Mosevænget 11	7620 Lemvig
Jens Kristian Thorup	Mosevænget 2	7620 Lemvig
John Skals Jensen	Mosevænget 7	7620 Lemvig

Lene Bøgelund Houlind	Nissumvej 1	7620 Lemvig
Martin Friis Snabe	Råbjergvej 2	7620 Lemvig
Lars Hussmann Jensen	Råbjergvej 4	7620 Lemvig
Klaus Viktor Elias B Houlind	Sundsahlvej 2	7620 Lemvig
Boet efter Marianne K. Davidsen v/Advokat Peter Hviid	Søndergade 26	7830 Vinderup
Kent Lisby Jakobsen	Thyborønvej 59	7620 Lemvig
Jane Birgitte Nielsen og Niels Henrik Hansen	Trekronervej 2	7620 Lemvig
John Vincent Jauert	Trekronervej 3	7620 Lemvig

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig den 5. juli 2011. Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Ansøger Kent Lisby Jakobsen, Thyborønvej 59, 7620 Lemvig
- Lemvigegnens Landboforening, Industrivej 53, 6720 Lemvig
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup

Aftagere af husdyrgødning:

- Jørgen Houmaa Jørgensen, Houmåvej 19, 7620 Lemvig
- Søren Kirkeby Nielsen, Houmåvej 14, 7620 Lemvig
- Niels Christian Stokholm, Engdalvej 2, 7620 Lemvig
- Øvrige klageberettigede:

Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg..	midt@sst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.	dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Jens Johan Brogaard, Torsvej 111, 7620 Lemvig.	BR@lemvig-gym.dk
Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland.	lemvig@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.	natur@dof.dk
Friluftsrådet, v. Anni Juhl Jørgensen .	ajj-7600@webspeed.dk
Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV.	fr@friluftsradet.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowsgade 14, 1651 København V	ae@aeraadet.dk
Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C	Dbfoestjylland@gmail.com
Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvvej 18, 8240 Risskov	enie@aabc.dk
Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia.	mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup.	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Forbrugerrådet, Fiolstræde 17,3, Postboks 2188, 1017 København K.	fbr@fbr.dk
Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.	husdyr@ecocouncil.dk.
Naturstyrelsen Vestjylland, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing.	ves@nst.dk

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101.

Miljøgodkendelsen er givet i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009 og litteraturliste bagerst i denne miljøgodkendelse.

1.7. Klageret

Afgørelsen er truffet i medfør af kapitel 3 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009. Afgørelsen kan påklages til Miljøklagenævnet i henhold til Kapitel 7 i 'lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug' af følgende;

- Ejeren af Houlindvej 36, 7620 Lemvig
- Embedslægeinstitutionen
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

En eventuel klage skal være skriftlig, stiles til Miljøklagenævnet og sendes til Lemvig Kommune.

Klagen skal være Lemvig Kommune i hænde senest 4 uger fra afgørelsens meddelelse. Umiddelbart efter klagefristens udløb videresender kommunalbestyrelsen klagen til Miljøklagenævnet ledsaget af det materiale, der er indgået i miljøgodkendelsens behandling.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage over en tilladelse efter §10 eller en godkendelse efter §§11, 12 eller 16 har ikke opsættende virkning med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i 'lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug'. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan miljøklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

Klagefristen udløber den 2. august 2011 ved kontortids ophør.

2. Generelle forhold

2.1. Beskrivelse af husdyrbruget

Kent Lisby Jakobsen har drevet husdyrbruget Mariebol, Houlindvej 36 siden 2008. Ejendommen er beliggende nord for Bonnet i et område med mange landbrug og udenfor landskabelig interesse.

Der drives i øjeblikket en svinebesætning med årsproduktion af 6.060 slagtesvin (30,0 – 100 kg). I ansøgt drift øges produktionen på Houlindvej 36 til 9.000 slagtesvin (30,0 – 118,0 kg).

I forbindelse med produktionsudvidelsen opføres der en tilbygning på ca. 60 m². I øvrigt sker der ikke ændringer i anlægget.

2.2. Meddelelesespligt - anlæg, arealer, ejerforhold

Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.3. Gyldighed

Udvidelsen skal være gennemført og udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse.

2.4. Retsbeskyttelse

Ifølge § 41 a i miljøbeskyttelsesloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 41 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 41, hvis

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker, eller
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 7 om risikobetonede processer m.v.

IPPC

Husdyrbruget er omfattet af IPPC-reglerne og nærværende godkendelse skal derfor revurderes efter 8 år. IPPC-direktivet er direktiv for integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening.

2.5. Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2019.

3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1. Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.

Anlæggets placering i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone jf Husdyrlovens § 6 fremgår af Tabel 1 og er vist på Figur 1.

Tabel 1: Generelle afstandskrav

Afstand til	Afstand målt (Ca.)	Afstandskrav jf. Husdyrgodkendelsesloven
Nærmeste nabobeboelse (Houmaavej 37 og Houlindvej 33)	180 m	50 m
Nærmeste samlede bebyggelse (Bonnet)	640 m	50 m
Nærmeste byzone eller sommerhusområde (Tørringhuse)	2.400 m	50 m

Figur 1: Afstande i forhold til § 6 i husdyrgodkendelsesloven

Beskyttelseslinier

Husdyrbruget er ikke beliggende inden for hverken kystnærhedszonen, søbeskyttelseslinjer, skovbyggelinjer, kirkebyggelinjer, klitfredningslinjen eller åbeskyttelseslinjer.

Fredninger, sten- og jorddiger samt fortidsminder

I området omkring husdyrbruget findes der ingen fredede fortidsminder. Der er ikke beskyttede sten- og jorddiger eller fredede områder ved ejendommen, som berøres af det ansøgte projekt.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Placering i forhold til Husdyrlovens § 8 vurderes ikke, da der ikke er ansøgt etablering af stalde, gødningsanlæg eller lignende i dette tilfælde.

Lemvig Kommune vurderer, at afstandskravet til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone mv. efter husdyrgodkendelseslovens § 6 er overholdt jf. Tabel 1 og Figur 1 og at der desuden ikke findes konflikter med fredninger og beskyttelseslinier.

3.2. Placering i landskabet

Det ansøgte projekt indeholder ikke ændringer, der medfører ændret påvirkning af landskabet, da der ikke opføres nye anlæg.

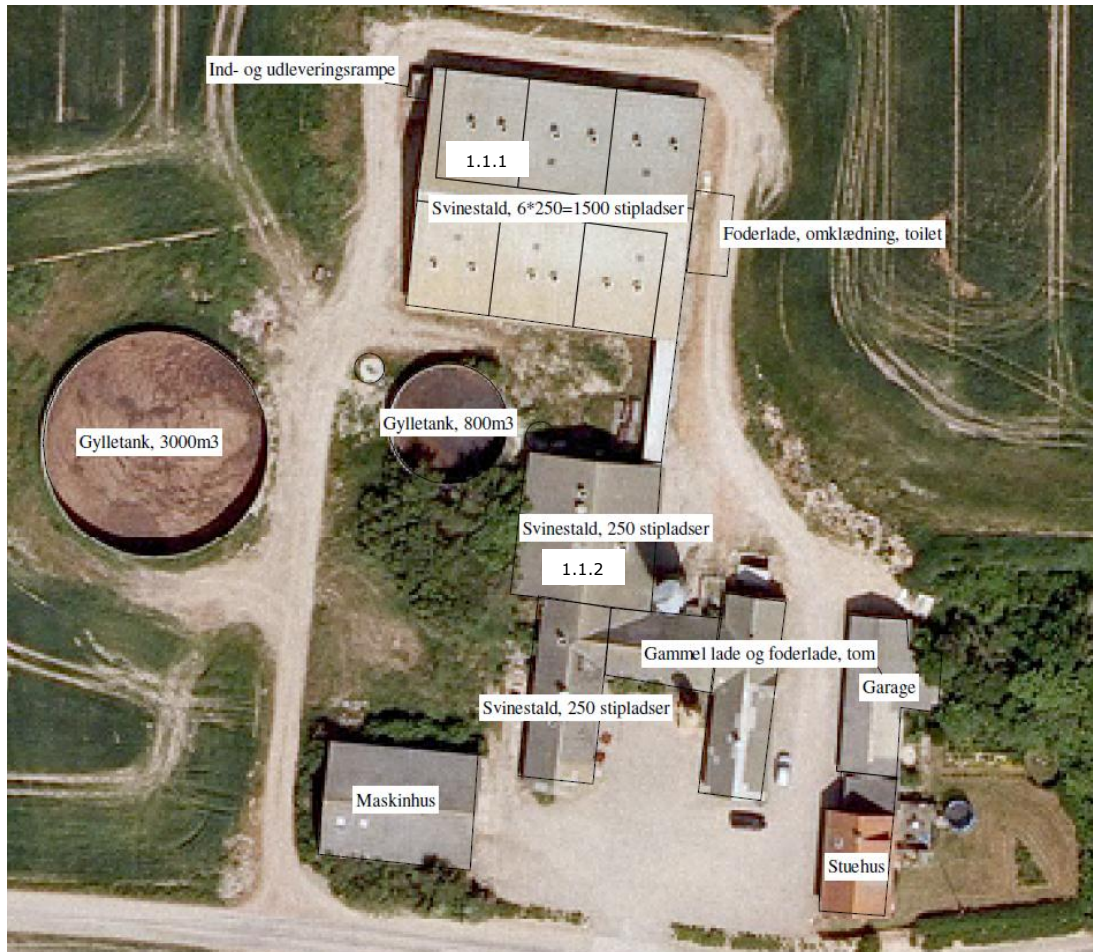
Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrholdet ikke vil medføre landskabelig påvirkning.

4. Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1. Husdyrhold og staldindretning og drift

Bygningsmassen på ejendommen udgør samlet et areal på ca. 2.800 m² ekskl. beboelse og gyllebeholdere. Placeringen af de enkelte anlæg ses på Figur 2.

Figur 2: Bygningsoversigt

Dyreholdet på Houlindvej 36 består i nudrift af årsproduktion af 6.060 slagtesvin (30 – 100 kg) svarende til i alt 149,58 DE. Kent Lisby Jakobsen har søgt om udvidelse af produktionen til 9.000 slagtesvin (30 – 118 kg) svarende til 303,15 DE.

Besætningsudvidelsen foregår i eksisterende stalde.

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af Tabel 2. Dyreholdet er fastlagt ud fra BEK nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer.

Tabel 2: Dyreholdet før og efter fordelt i staldafsnit og -systemer

Dyrehold og stalddtype	Vægt/ alder	Nudrift		Ansøgt	
		Dyr	DE	Dyr	DE
Slagtesvin	30-100 kg	6.060	149,58		
Slagtesvin	30-118 kg			9.000	303,15
DE i alt			149,58		303,15

I det følgende er de enkelte staldafsnit beskrevet. Bygningsnumre og -betegnelse er hentet fra ansøgningskemaet.

1.1.1. Staldafsnit – Nyeste staldafsnit (2002)

Den nyeste slagtesvinestald er etableret i 2002 og indrettet med 6 sektioner med 12 stier / 250 stipladser i hver. Stierne er indrettet med 1/3 fast gulv, 1/3 drænet gulv og 1/3 fuldspalter svarende til staldtypen "delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv". I 2009 er der etableret et nyt vådfodringsanlæg (Skiold datamix), som forsyner alle stierne. Foderanlægget er computerstyret og kører 4 gange daglig. Grisene får vand af drikkeventiler etableret over fodertrug. Der er overbrusningsanlæg i alle stier.

Ventilationssystemet, etableret i 2002, er Skovs diffus ventilation (loftventiler) med multistep funktion. Der er etableret Skovs alarmsystem og nødopluk af vinduer ved alarm eller strømsvigt. Der er 3 gyllepropper i hver sektion, som åbnes manuelt ved gylletømning cirka 4 gange årligt i forbindelse med rengøring og holdskift.

1.1.2. Staldafsnit – Ældre staldafsnit (renoveret i 2002)

De ældre staldbygninger er etableret i 1950'erne, 70'erne og 80'erne (iflg. www.OIS.dk) men indvendigt gennemrenoveret i 2002. Det ældre staldafsnit indeholder to sektioner med 250 stipladser i hver. Der er gulve af typen "delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv" og vådfodringsanlæg etableret i 2009. Grisene får vand af drikkeventiler etableret over fodertrug. Der er overbrusningsanlæg i alle stier. Ventilationssystemet, etableret i 2002, er Skovs undertryksventilation (vægventiler) med multistep funktion. Der er etableret Skovs alarmsystem og nødopluk af vinduer ved alarm eller strømsvigt. Der er gyllepropper i hver sektion, som åbnes manuelt ved gylletømning cirka 4 gange årligt i forbindelse med rengøring/holdskift.

Bygninger

Der er ikke ansøgt etablering eller ændringer af husdyrbrugets stald- eller gødningsanlæg.

Der er gangforbindelse mellem alle staldafsnit og en fælles ind- og udleveringsrampe. Medicinskab og spand til klinisk affald forefindes i mellemgangen mellem det nyeste og det ældre staldafsnit.

Foderladen øst for den nyeste slagtesvinestald er etableret i 2009 og indeholder to fodersiloer à 23 tons (til korn og tilskuds- eller færdigfoder) samt et isoleret rum med vådfoderanlæg. Laden indeholder endvidere en 30 t lukket læssegrav til aflæsning af korn eller færdigfoder. Desuden er der personaleindgang, omklædning og toilet. Efter etablering af den nye foderlade er den gamle foderlade blevet tømt og gamle glasfibersiloer i gang med at blive fjernet.

Maskinhuset er fra 1979 (iflg. www.OIS.dk) og bruges til opbevaring af nogle ældre maskiner. Der er ikke dieselolieopbevaring på ejendommen.

Stuehuset er udlejet til en medarbejder og opvarmes med oliefyr.

Nord for stuehuset er der en septiktank.

Management

Ansøger oplyser følgende om management:

Kent Lisby Jakobsen ejer ejendommen og har det overordnede ansvar i forhold til myndigheder mv., men medarbejderne samles og opdaterer hinanden dagligt med relevante emner omkring ejendommen. Ejeren og medarbejderne er opmærksomme på miljøgodkendelsen samt de stillede vilkår. Markarbejdet planlægges i samarbejde med planteavlskonsulent ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Der følges op på planteavlen ved løbende besigtigelser i marken (jf. miljøgodkendelse for Sandholmvej 4). Planteavlen følges med planteavlskonsulenten, ved besøg i marken i løbet af vækstsæsonen. Kvartalsvist følges der op på ejendommens status og udvikling via E-kontrol. Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at husdyrbruget lever op til BAT med hensyn til management, herunder ledelses- og kontrolrutiner for styring af miljøforholdene og de anvendte teknologier. Herunder har husdyrbruget udarbejdet beredskabsplan, som samler relevante oplysninger for husdyrbrugets ansatte om kontaktpersoner og handlepunkter i forbindelse med imødegåelse og begrænsning af uheld.

Vurdering af, hvorvidt husdyrbruget lever op til BAT i forhold til at reducere ammoniakemissionen fra stalde, er foretaget i afsnittet "Ammoniak og natur".

Der er stillet vilkår om dyreholdets sammensætning og omfang samt dokumentation herfor.

4.2. Ventilation

Alle ventilationssystemer er nyetableret i 2002. Typen er valgt efter mulighederne i de pågældende stalde: Skovs diffus ventilation (loftventiler) i den nyeste stald og Skovs undertryksventilation (vægventiler) i de ældre staldbygninger. Alle ventilationssystemer har MultiStep® funktion, hvilket er strømbesparende i forhold til kontinuerlig ventilation. Der er to ventilationsafkast i hver staldsektion, hvor den ene ventilator kører op på fuld effekt, før den næste evt. starter op afhængig af ventilationsbehov. Ventilationsanlæggene rengøres i det omfang det er praktisk muligt i forbindelse med højtryksrensning af staldene ved holdskift. Placering af luftafkast ses på Figur 2: Bygningsoversigt.

Nedenstående Tabel 3 udgør en oversigt over ventilationssystemet i de enkelte stalde.

Tabel 3: Ventilation i stalde

Bygning nr.	Ventilationssystem	Kapacitet (t/år)	Højde på afkast	Antal afkast
1.1.1	Diffus (loftventiler)	-	Ca. 7 m	12
1.1.2	Undertryksventilation (vægventiler)	-	Ca. 7 m	9

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget ved at anvende frekvensregulerede ventilatorer og ved at kombinere dette med MultiStep®, lever op til husdyrgodkendelseslovens krav om at anvende bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til energiforbrug til ventilation.

MultiStep® kombinerer trinløs styring med gruppevis styring af udsugningsenhederne i stalden. Princippet er at en klimacomputer styrer én ventilator trinløst fra 0 til 100 %. Ved 100 % kobler MultiStep® den næste ventilator ind på 100 %, hvorefter den trinløst regulerede ventilator begynder forfra på 0 %. Ifølge producenten Skov A/S kan der med MultiStep® opnås en besparelse på 50-70 % på det samlede elforbrug til ventilation. Da det foregår i kombination med frekvensregulerede ventilatorer kan der forventes en yderligere energibesparelse.

For at sikre ventilationssystemets optimale drift herunder med hensyn til begrænsning af lugt- og støjpåvirkning af omgivelserne stilles vilkår til eftersyn af ventilatorerne.

4.3. Fodring

Husdyrbrugets årsforbrug af foderstoffer til slagtesvin er ca. 1.200 t i nudrift og 1.800 t i ansøgt drift, således at foderforbruget stiger med ca. 50 %.

Færdigfoderblanding (eller alternativt korn og tilskudsfoder) opbevares i fodergraven (30 t) samt to siloer à 23 t inde i foderladen. Hvis der anvendes korn, skal det vales. Ved anvendelse af færdigfoder sker der ikke nogen lokal forarbejdning ud over blandingen med vand i vådfodertanken. Der forventes hovedsageligt anvendt færdigfoder i den ansøgte drift.

Der er etableret vådfodringsstrenge fra vådfodertanken i foderladen til alle staldafsnit, og der fodres 4 gange dagligt. Hele vådfodringsanlægget er fra i 2009, og foderforbruget styres ved programmering af computer.

Der føres løbende foder- og effektivitetskontrol.

BAT for slagtesvinefoder vedrører reduktion af kvælstofindhold og fosforindhold i gødningen. Et indhold på 153 g. protein pr. FEsv er den gældende minimumsnorm og dermed som udgangspunkt det lavest acceptable niveau og dermed det niveau, som indgår i beregningerne af reduceret indhold af kvælstof i gødningen fra husdyrproduktionen på Houlindvej 36.

Miljøstyrelsens BAT-blad vedr. fosfor angiver et opnåeligt niveau på 4,3 g fosfor pr. FEsv, for besætninger over 150 DE. Jf. ansøgningen er fosforindholdet på 4,5 g fosfor pr. FEsv (samt tilsætning af fytase). Ansøger begrundet det ønskede

indhold med, at 4,3 g fosfor ikke er opnåeligt, og at ansøgningen samlet set overholder et fosforniveau beregnet efter Miljøstyrelsens Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for slagtesvin på gyllebaserede staldsystemer.

På Houlindvej 36 udarbejdes der foderplaner og E-kontrol for produktionen i samarbejde med konsulenter. Der foretages løbende en økonomisk og sundhedsmæssig optimering af foderet. Der fodres med færdigfoder eller alternativt med eget korn og tilskuds foder.

På husdyrbruget arbejdes der effektivt med foderoptimering og der anvendes fasefodring. Det er praksis at opnå gode resultater vedr. foderforbrug. Der er forudsat justeringer i slagtesvinefoderet med effekt på indholdet af næringsstoffer i husdyrgødningen. Der anvendes derfor type 2 korrektion:

Kvælstof: Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, indgangsvægt og slagtevægt skal korrektionsfaktoren for kvælstof jf. Miljøstyrelsens Teknologiblade Råprotein i slagtesvinefoder 30.03.2010 beregnes ved hjælp af nedenstående formel. For kvælstof benyttes normalt for 2005/2006 til sammenligning.

$$\left(\frac{\text{FEsv pr. produceret svin} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}}{6,25 \text{ g råprotein pr. gram N} - \left(\frac{\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}}{\text{kg tilvækst}} \times 28 \text{ g N pr. kg tilvækst} \right)} \right) / \left(\frac{\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}}{\text{kg tilvækst}} \times (20,95 + 0,177 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt})) \right)$$

Indgangsvægt: 30 kg

Afgangsvægt: 118 kg

FE pr. kg tilvækst: 2,74 FE/kg

Gram råprotein pr. FE: 153,00 g/FE

Korrektionsfaktor:

$$\left(\frac{((118 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 2,74 \text{ FE/kg} \times 153 \text{ g råprotein/FE} / 6,25 \text{ g råprotein/g N} - ((118 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 28 \text{ g N/kg tilvækst}))}{((118 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 20,95 + 0,177 \times (118 \text{ kg} - 30 \text{ kg}))} \right) = 0,882$$

Kommunens bemærkninger og vurdering

Fodertiltaget med hensyn til reduktion af råprotein i foderet indgår i husdyrbrugets tiltag med henblik på at overholde det generelle ammoniakreduktionskrav og fastholdes derfor ved vilkår. Vilkåret stilles som krav til maksimalt indhold af kvælstof af dyr, som samlet for produktionen jf. husdyrgodkendelse.dk er beregnet til 30.948 kg N/år ved anvendelse af ansøgningens forudsætninger, dvs. en korrektion svarende til den beregnede faktor ovenfor. De enkelte forudsætninger (indgangsvægt, afgangsvægt, FEsv pr. kg tilvækst og gram råprotein pr. FEsv) er ikke bindende, men det samlede kvælstof-indhold af dyr (30.948 kg N/år) skal overholdes. I relation hertil er der stillet egenkontrolvilkår til dokumentation herfor.

Jf. Miljøstyrelsens teknologiblade om fosforindhold i slagtesvinefoder er det muligt at nå ned på 4,3 gram fosfor pr FE ved fasefodring i besætninger over 150 DE. Der er imidlertid ansøgt om anvendelse af 4,5 gram pr FE. Med baggrund i, at husdyrbruget overholder det beregnede BAT-krav jf. Bilag 15 vurderer Lemvig

Kommune, at det ansøgte lever op til BAT vedr. fosfor: BAT-emissionsgrænseværdien for fosforindhold i husdyrgødning fra Houlindvej 36 tilført ejede og forpagtede arealer under CVR 16913391 beregnes jf. Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for konventionel produktion af slagtesvin og Bilag 15 til 1.670,55 kg P/år. Jf. ansøgningen tilføres 1.601,76 kg P/år.

For at fastholde det ansøgte fosforindhold i husdyrgødningen fastholdes dette maksimale niveau ved vilkår. Vilkåret stilles til maksimalt indhold af fosfor i den husdyrgødning, der tilføres arealerne under CVR 16913391.

I relation hertil er der stillet egenkontrolvilkår til dokumentation med hensyn til foderforbrug, fosforindhold i foderblandinger mv.

Herunder er der stillet vilkår om, at husdyrbruget skal opbevare eller på forlangende inden 4 uger, fremskaffe kopier af foder- og mineralrecepter samt dokumenterede oplysninger om indkøbte og anvendte mængder.

Lemvig Kommune vurderer, at foderet opbevares forsvarligt på ejendommen i forhold til at forhindre forekomst af skadedyr.

I forhold til at leve op til kravene om BAT vurderer Lemvig Kommune, at der skal stilles vilkår om fasefodring samt tilsætning af fytase til svinenes foder.

Det er herefter kommunens vurdering, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til husdyrgodkendelsens krav om at opfylde BAT mht. fodring.

4.4. Energi- og vandforbrug

Energiforbrug for landbruget

Det anslåede forbrug af el og olie fremgår af nedenstående Tabel 3.

Tabel 3: Årligt forbrug af el og dieselolie

	Nudrift	Ansøgt
Elforbrug	95.000 kWh/år	105.000 kWh/år
Diesel	-	-

Elforbrug: Strømforsbruget på ejendommen er 95.000 kWh i 2009/10 inkl. stuehus. Ejendommen er blevet vurderet af en NOE-konsulent, som ikke fandt grundlag for nye energibesparende anbefalinger. Der er tale om en enkel og effektiv produktion, hvor der er fokuseret på energiforbruget ved det valgte ventilationsprincip (multistep i alle stalde), ved at have timer på belysningen, der normalt kun tændes 4 gange daglig ved fodringstid, og ved at begrænse gylleudpumpningen til én gang pr. hold (4-5 gange årligt). Strømforsbruget i forbindelse med drift af foderanlæg og ventilation forventes at øges til cirka 105.000 kWh i ansøgt drift.

Olieforbrug: Der anvendes fyringsolie til stuehus. Ved fremtidigt staldbyggeri vil det være oplagt at se på gyllekøling som varmeindvindingsmulighed. Dette er meget vanskeligt i eksisterende stalde. Der er ikke oplysninger om forbrug af

olie til arealdrift, da denne sker under andet miljøgodkendt husdyrbrug (Sandholmvej 4, 7620 Lemvig).

Vandforbruget for landbruget

Husdyrbruget og beboelsen forsynes med vand fra Bonnet Vandværk.

Det anslåede forbrug vand fremgår af nedenstående Tabel 4.

Tabel 4: Årligt forbrug af vand

	Nudrift	Ansøgt
Drikkevand inkl. vask og rengøring (m ³ /år)	4.500	5.300
Vandspild drikkekar m.m. (m ³ /år)	-	0
Vandforbrug i alt (m³/år)	4.500	5.300

Vandforbruget udgjorde ca. 4.500 m³ i 2009/10 og forventes ud fra normalt at udgøre ca. 5.300 m³ fremadrettet. Der anvendes vand til foder/drikkevand samt til rengøring, som foretages ved holdskift 4-5 gange årligt. Ansøger vil ved vedligehold og renovering af drikkeventiler mv. have fokus på at vælge systemer med mindst muligt vandspild. Placering af drikkeventiler over fodertrug betyder, at der ikke er noget vandspild fra drikkevand.

Der foretages ikke markvanding på ejendommens arealer.

For at spare på vandforbruget er drikkeventilerne installeret over fodertrug, hvilket betyder, at der ikke er noget vandspild. Rengøring er begrænset til højtryksrens med vand én gang pr hold, dvs. 4-5 gange årligt med vand én gang pr. hold.

Kommunens bemærkninger og vurdering

El:

Husdyrbrugets elforbrug i nudrift og ansøgt drift er oplyst af ansøger. Et beregnet normforbrug vha. energiregneark fra EnergiMidt angiver et forventeligt el-forbrug på ca. 121.000 kWh.

I ansøgt drift forventes elforbruget at stige til ca. 105.000 kWh/år primært som følge af produktionsudvidelsen, hvilket således er et lavere forbrug end normen.

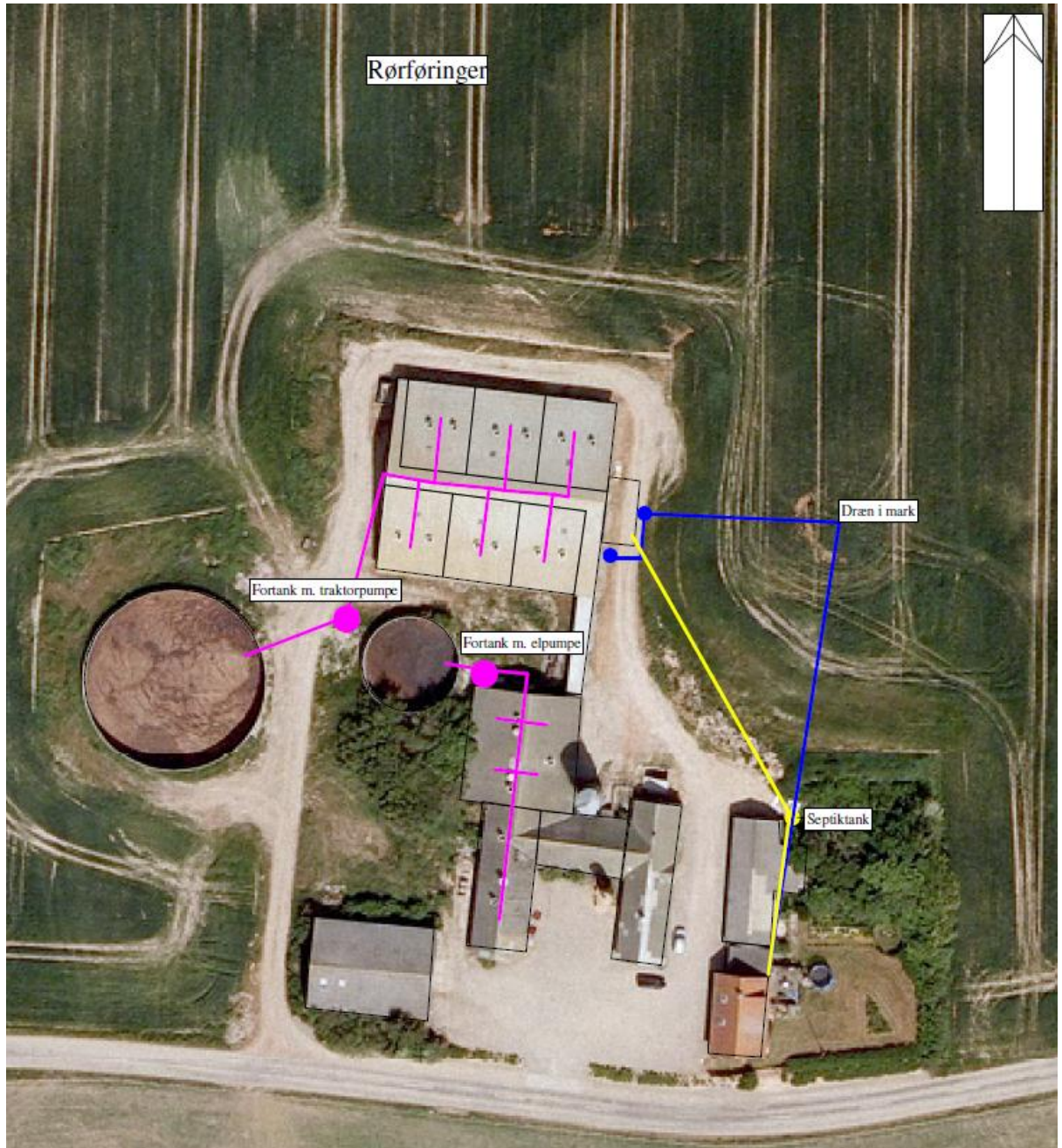
Lemvig kommune vurderer på denne baggrund samt ud fra ansøgers redegørelse om gennemført energitjek, at husdyrbruget anvender BAT.

Drikkevand:

Det vurderes, at husdyrbrugets vandforbrug i nudrift følger normtallene, og at det dermed er realistisk at fremskrive forventet vandforbrug jf. normtal. Lemvig Kommune vurderer, at registrering af vandforbruget er BAT.

4.5. Spildevand herunder regnvand

Oversigt over husdyrbrugets rørføringer og afløbsforhold er vist på Figur 3.

Figur 3: Afløbsforhold

Mængder og afledning af spildevand:

Spildevand fra produktionen udgøres af vaskevand fra rengøring af stalde. I nudrift anvendes ca. 121 m³ og i ansøgt drift ca. 180 m³ vaskevand. Mængden af spildevand fra produktionen øges med ca. 50 % ved udvidelsen. Spildevandet ledes til gyllekanaler og gyllebeholder. Denne vandmængde er indregnet i beregningen af opbevaringskapaciteten for husdyrgødning (jf. ansøgningens bilag 4). Der udledes ikke spildevand fra staldene til vandmiljøet.

I 2009 er der etableret tilbygning (Foderlade, omklædning, toilet jf. figur 2). Spildevand herfra og fra stuehuset løber til septiktank ved det nordøstlige hjørne af garagen.

Afledning af overfladevand til vandmiljø:

Tagvand fra den nyeste svinestald samt stuehuset afledes via to brønde øst for den nye foderlade til dræn mod nord. Tagvandet fra de resterende bygninger løber direkte på jorden og siver ned. Der er ingen øvrige befæstede arealer med regnvandsopsamling.

Tagvand fra den nyeste svinestald samt stuehuset udgør ca. 1.000 m³, som afledes via dræn mod nord. Regnvandet fra de resterende tage (ca. 1.490 m²) er på ca. 1.050 m³ og løber direkte fra taget på jorden og siver ned.

Vandbesparende foranstaltninger:

Der er fokus på reduktion af vandspild ved almindelig vedligeholdelse af drikkeventiler m.m. Ved rengøring anvendes højtryksrensning med rent vand. Vandforbruget til rengøring vil ikke øges væsentligt ved udvidelsen i eksisterende stalde og stier.

Ansøger har indsendt en ansøgning om tilladelse til udledning af overfladevand og vand fra befæstede arealer til Lemvig Kommune. Denne ansøgning behandles sideløbende med nærværende sag.

Kommunens bemærkninger og vurdering

I forhold til at forhindre forurening af vandløb mv. stiller Lemvig Kommune vilkår om, at der ved overfladeafløb ikke må ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning samt olie- og kemikalier.

Det vurderes herefter, at håndtering af spildevand og overfladevand på husdyrbruget sker forsvarligt og i overensstemmelse med gældende regler.

4.6. Affald

Affald: Ansøger oplyser, at der ikke produceres meget erhvervsaffald på husdyrbruget, da al foder leveres og tippes direkte i fodergraven. Der foretages ingen maskinservice på ejendommen. Forbrændingseget affald, pap og papir samt jern og metal afhentes af privat ordning. Ikke-forbrændingseget og glas afleveres på genbrugspladsen. Lystofrør samles og afleveres til genbrug, døde dyr afhentes af DAKA og husholdningsrenovation afhentes efter almindelig indsamlingsordning.

Døde dyr: De døde dyr lægges på spalteunderlag og dækkes med kadaverdækken ved tilkørselsvejen forbi den største gylletank. Dyrene afhentes efter behov af DAKA. Der har været ca. en afhentning om ugen, og der forventes ikke at ske nogen stigning i fremtidig drift.

Olie- og kemikalieaffald: Der håndteres og repareres ikke maskiner på ejendommen, hvorfor der hverken findes diesel-, motor- eller spildolie, oliefiltre mv. Der håndteres heller ikke kemikalier til markdriften.

Medicinrester samles i en beholder i gangen mellem nyeste og ældre staldafsnit og afhentes af Marius Pedersen efter fast aftale.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Husdyrbruget har en aftale om fast afhentning af erhvervsaffald, dette fastholdes ved vilkår. Det er oplyst, at der på ansøgningstidspunktet ikke genereres farligt affald herunder spraydåser, olie- og kemikalieaffald. For at sikre miljømæssig forsvarlig opbevaring af disse affaldsfraktioner ved evt. fremtidig opbevaring stilles der vilkår til dette. Der er endvidere stillet vilkår til opbevaring af klinisk risikoaffald.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at affald opbevares og håndteres forsvarligt.

4.7. Råvarer og hjælpestoffer

Der opbevares ikke kemikalier og handelsgødning på husdyrbruget. Der findes på godkendelsestidspunktet en olietank på husdyrbruget. Fyringsolietanken er placeret på fast underlag i garage jf. Figur 2. Det er en ny tank etableret i 2010 på 1.800 L. Hvis tanken bryder læk flyder olien ud på den faste bund (beton) i garagen, hvilket gør det nemt at opdage evt. spild. Der er ikke afløb i garagen. Til opsugning af evt. spild findes der savsmuld i maskinhuset og grus udenfor til at dæmme op med.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Oplysning om, at der ikke opbevares kemikalier og handelsgødning fastholdes ved vilkår. Det er kommunens vurdering, at øvrige råvarer og hjælpestoffer opbevares og håndteres forsvarligt. Olietanken vurderes at være placeret uden væsentlig risiko for påkørsel, og tanken vurderes at opfylde gældende regler. Der er stillet vilkår om opbevaring og håndtering af fyringsolie og olietank.

4.8. Driftsforstyrrelser eller uheld

Gylleudslip: Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening. Der udpumpes gylle fra staldene 4-5 gange årligt i forbindelse med holdskift. Propper i de enkelte staldsektioner (3-6 stk. pr. 250 stipladser) åbnes manuelt, og gyllen løber ud i fortank. Gyllen fra det nyeste staldafsnit løber til fortanken (40 m³) til den store lagertank (3.000 m³), hvor der pumpes over ved hjælp af en traktorpumpe. Gyllen fra de ældre staldafsnit løber til fortanken (40 m³) ved den lille lagertank (800 m³), hvor der er installeret en elektrisk pumpe. Arbejdet foregår altid under opsyn. Se Figur 3 for placering af rørføringer, fortanke og lagertanke.

Risikoen for forurening, hvis gyllepumpen fra fortank til lagertank startes utilsigtet, er meget begrænset, da det kun giver problemer, hvis gyllebeholderne

er helt fyldt – mængden af gylle i fortanken er begrænset. Der er luftindtag i toppen af overføringsrøret, og det er dermed sikret, at der ikke kan ske tilbageløb.

Risikoen for forurening er forsøgt minimeret ved følgende tiltag:

- Udpumpning af gylle fra fortanken til gyllebeholderne forgår altid under opsyn.
- Der sidder ingen fastmonterede pumper på gyllebeholderne.
- Fyldning af gyllevogne sker altid med kran og under opsyn.

Terrænet omkring gyllebeholderne er relativt fladt. Evt. overløbet gylle vil i første omgang lægge sig omkring gyllebeholderne. Gyllen bør så vidt muligt tilbageholdes her.

- Det er muligt at opdæmme for gyllen ved hjælp af jord, halmballer eller lignende afhængig af mængden af gylle.
- Der findes en rendegraver på husdyrbruget eller på ansøgers anden ejendom Thyborønvej 59.
- Der igangsættes hurtigst muligt en tilbagepumpning til gyllebeholder med egen gyllevogn eller maskinstation, eventuelt samtidig med en opdæmning.

Ved større gylleudløb vil gyllestrømmen naturligt følge terrænhældningen og over marken i retning af grøften ved naboskellet, ca. 100 meter mod vest. Terrænhældningen er ca. 2,5 meter over 100 meter svarende til 2,5 %. Vandet i grøften løber mod nord, hvor det løber sammen med den østlige forgrening af Hove Å og videre mod Nissum Bredning.

- Ejer har en rendegraver og vil i tilfælde af gylleudslip kunne dæmme grøften op.

Flydende husdyrgødning udbringes af ansøger, som anvender selvlæssende gyllevogne. Gyllen udbringes med nedfælder eller slæbeslanger. Udbringningen foregår efter godt landmandsskab.

Strømsvigt: Der er desuden risiko for strømsvigt. Risikoen for strømsvigt er håndteret ved, at der er etableret alarmsystem, som tilkalder hjælp via mobiltelefoner i tilfælde af strømsvigt eller stigende temperatur. I tilfælde af strømsvigt åbner staldvinduerne automatisk.

Olieudslip: Der foretages ingen olie håndtering på ejendommen ud over stuehusets fyringsolie. Maskinservice foretages på ansøgers anden ejendom Thyborønvej 59.

Kemikalieudslip: Der foretages ingen kemikaliehåndtering på ejendommen.

Der er i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse udarbejdet og indsendt en beredskabsplan til Lemvig Kommune, der beskriver, hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer:

- Brand
- Overløb af gylle
- Udslip og spild af kemikalier eller olie
- Transport af bekæmpelsesmidler
- Strømsvigt

Beredskabsplanen er vedlagt som bilag 3.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Terrænet vest for 3.000 m³ gyllebeholder hælder ca. 2,5 % mod grøft ca. 90 m mod vest. Husdyrbrugets beredskabsplan instruerer om forholdsregler i forhold til beskyttelse af grøften og de nedstrøms vandløb ved evt. gylleuheld. Grøften er ikke registreret som beskyttet vandløb.

Lemvig Kommune vurderer med det stillede vilkår ved uheld, at beredskabsplanens forholdsregler sammen med de generelle regler er tilstrækkelige i forhold til at forhindre forurening af grøften og de nedstrøms vandløb.

Lemvig vurderer videre, at husdyrbruget har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at modvirke forureninger forårsaget af drift, driftsforstyrrelser og uheld.

5. Gødningsproduktion og -håndtering

5.1. Gødningstyper og mængder

Ved nudrift produceres iflg. www.husdyrgodkendelse.dk 16.158 kg N og 2.948 kg P som husdyrgødning i form af 3.261 tons gylle inkl. vandtilførsel.

I den ansøgte produktion produceres iflg. www.husdyrgodkendelse.dk 27.235 kg N og 5.377 kg P som husdyrgødning i form af 5.785 tons gylle inkl. vandtilførsel.

I nedenstående tabel gives en oversigt over den husdyrgødning, næringsstofindhold m.v. der produceres og afsættes i den ansøgte produktion.

I ansøgt drift afsætter husdyrbruget i alt 212,85 DE til tredjemands udbringningsarealer. Modtagere er: Jørgen Houmaa Jørgensen, Houmaavej 19 (108, 00 DE), Søren Kirkeby Nielsen, Houmaavej 14 (41,00 DE) og Niels Christian Stokholm, Engdalvej 2 (63,85 DE).

Dette betyder, at ansøger i alt har 90,30 DE gylle til rådighed til udbringning på bedriftens harmoniareal, se Tabel 5.

Tabel 5: Oversigt over produceret, modtaget og afsat gødning i ansøgt drift

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Produceret gylle	27.234,76	5.377,46	303,15
Afsat gylle	-19.122,60	-8.505,74	-212,85
I alt til rådighed	8.112,16	1.601,76	90,30

Kommunens bemærkninger og vurdering

Husdyrbrugets gylle afsættes til bedriftens arealdrift godkendt under Sandholmvej 4, som har 279,02 ha udbringningsarealer til rådighed. Jf. denne ansøgning tilføres arealerne i ansøgt drift 90,30 DE.

Lemvig Kommune vurderer, at den mængde husdyrgødning, der i ansøgt drift er til rådighed for arealdriften er i overensstemmelse med forudsætningerne for miljøgodkendelsen af Sandholmvej 4.

5.2. Flydende husdyrgødning

Ud fra normalt produceres årligt 5.785 m³ gylle på Houlindvej 36. Gyllen opbevares i gyllebeholdere på husdyrbruget. Heri er inkluderet overfladevand opsamlet fra rengøringsvand fra stalde og nedbør i lagre.

Den samlede opbevaringskapacitet er 4.660 m³, se Tabel 6. Dette svarer til 9,7 mdr. opbevaringskapacitet.

Tabel 6: Opbevaring af flydende husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Bemærkning	Beholderkontrol
Gyllebeholder Agritank	2002	3.000	Naturligt flydelag m. snittet halm. Ingen fast pumpe.	
Fortank		40	Traktorpumpe til 3.000 m ³ beholder	
Gyllebeholder Muleby	1992	800	Naturligt flydelag m. snittet halm. Ingen fast pumpe.	
Fortank		40	Elpumpe til 800 m ³ lagertank	
Gyllekummer		780	1.300 m ² x 0,6 m	
Opbevaringskapacitet i alt		4.660		

Der udpumpes gylle fra staldene 4-5 gange årligt i forbindelse med holdskift. Propper i de enkelte staldsektioner åbnes manuelt, og gyllen løber ud i fortank. Der pumpes over til lagertanke ved hjælp af hhv. traktorpumpe og elektrisk pumpe. Arbejdet foregår altid under opsyn.

Risikoen for forurening, hvis gyllepumpen fra fortank til lagertank startes utilsigtet, er meget begrænset, da det kun giver problemer, hvis gyllebeholderne er helt fyldt – mængden af gylle i fortanken er begrænset. Der er luftindtag i toppen af overføringsrøret, og det er dermed sikret, at der ikke kan ske tilbageløb.

Det sikres, at der altid er tæt flydelag på gylleoverfladen og der føres logbog over flydelag på beholderne. Der udføres lovpligtigt 10-års beholderkontrol, og beholderne efterses for skader når de er tomme.

Flydende husdyrgødning udbringes af ansøger, som anvender selvlæssende gyllevogne. Gyllen udbringes med nedfælder eller slæbeslanger. Udbringningen foregår efter godt landmandsskab.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om 9 måneders opbevaringskapacitet er overholdt. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget til enhver tid skal råde over 9 måneders opbevaringskapacitet, og vilkår om at der ved tømning af gylletanke skal benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring.

Det vurderes hermed, at al gyllehåndtering foregår miljømæssigt forsvarligt, og at udbringning af gyllen finder sted i overensstemmelse med Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler, hvilket anses som BAT.

5.3. Fastgødning inkl. dybstrøelse

Der produceres ikke fast gødning eller dybstrøelse på husdyrbruget.

5.4. Anden organisk gødning

Der opbevares og håndteres ikke anden organisk gødning på husdyrbruget, og der modtages ikke gylle fra andre husdyrbrug til opbevaring.

6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Her vurderes om emissionen af ammoniak fra anlægget, vil være i en sådan mængde, at projektet tilfører eventuelle nærliggende naturområder næringsstoffer, så disse vil gro til i skov og græsser.

Ansøgningen er modtaget hos Lemvig Kommune i 2010, hvorfor etableringer, udvidelser og ændringer af stalde og lagre er omfattet af et generelt ammoniakreduktionskrav på 25 % i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006, da der er tale om et husdyrhold med svin.

6.1. Ammoniak og natur

I www.husdyrgodkendelse.dk er der beregnet en samlet ammoniakemission på 3.827,55 kg N/år, og meremissionen er beregnet til 1.260,06 kg N/år.

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen ved udvidelsen er 35,00 kg N/år lavere end kravet. Det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt ved det anvendte staldgulvsystem og ved reduktion af foderets indhold af råprotein.

§ 7 områder

Der er udpeget nogle større naturområder, som er beskyttet gennem § 7 i 'Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug': *Etablering af anlæg for mere end 15 dyreenheder er ikke tilladt, hvis anlægget ligger helt eller delvis inden for, eller der er mindre end 300 m fra anlægget til følgende beskyttede naturtyper:*

1. Højmose
2. Lobeliesø
3. Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.
4. Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.
5. Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.
6. Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.
7. Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Bufferzone I ligger indenfor 300 meter fra kvælstoffølsom natur. Her må der ikke etableres anlæg. I bufferzone II, som er mellem 300 og 1.000 meter fra kvælstoffølsom natur, er der krav til den merbelastning en produktion må medføre. Er der ikke andre husdyrproduktioner, må merbelastningen til naturområdet ikke overskride 0,7 kg N/ha pr. år. Er der to brug, må anlæggets merbelastning højst være 0,5 kg N og er der flere end 2 brug, må den højst være 0,3 kg N.

Husdyrbruget er beliggende mere end 1.000 m fra natur beskyttet efter § 7, dvs. anlægget er ikke beliggende i bufferzone til § 7 beskyttet natur. Nærmeste § 7 område er et overdrev beliggende ca. 3,5 km nordvest for anlægget. Pga. afstanden er der ikke foretaget beregning af ammoniaknedfald på det § 7 beskyttede areal.

§ 3 områder

Andre bevaringsværdige naturarealer er beskyttet i Naturbeskyttelseslovens § 3, som siger at der ikke må foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m², eller af vandløb eller dele af vandløb, der af miljøministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen er udpeget som beskyttede. Dette gælder dog ikke for sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb.

Der må endvidere ikke foretages ændringer i tilstanden af heder, moser o. lign, strandenge og strandsumpe samt ferske enge og biologiske overdrev, når

sådanne naturtyper enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med de søer, der er nævnt, er større end 2.500 m² i sammenhængende areal.

Der må heller ikke foretages ændring i tilstanden af moser og lignende, der er mindre end 2.500 m², når de ligger i forbindelse med en sø eller et vandløb, der er omfattet af beskyttelsen i stk. 1.

I Lemvig Kommunes kommuneplan er beskyttede naturområder målsat i tre kategorier A, B og C.

	A-målsatte	B-målsatte	C-målsatte
Mål	Områderne bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne.	Der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante-og dyreliv.	Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder

I kategoriseringen indgår blandt andet forekomster af arter som en indikation af naturkvalitet, naturarealets størrelse og struktur samt Natura 2000-udpegninger og fredninger.

Indenfor 2.000 m fra anlægget findes 22 moser og 88 søer beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Se Figur 4 og Tabel 7. Moserne er C-målsatte, mens ingen af søerne er målsatte.

Tabel 7: Beskyttede ferske enge og moser indenfor 2.000 m fra anlægget.

ID-nr	Type	Afstand fra anlæg	Mål-sætning	Ammoniak mer-deposition Kg N/ha	Samlet N deposition kg N/ha
200127365	Mose	Ca. 900 m SØ	C		
200127342	Mose	Ca. 600 m NV	C	0,1	0,39
200127343	Mose	Ca. 600 m NV	C		
200127344	Mose	Ca. 600 m SØ	C	0,1	0,38
200127345	Mose	Ca. 900 m ØSØ	C		
200127357	Mose	Ca. 1.100 m S	C		
200127358	Mose	Ca. 890 m SV	C		
200127359	Mose	Ca. 920 m S	C		
200127360	Mose	Ca. 740 m S	C		
200127366	Mose	Ca. 1.730 m S	C		
200127367	Mose	Ca. 1.480 m S	C		
200127370	Mose	Ca. 1.500 m SØ	C		
200127322	Mose	Ca. 1.340 m NV	C		
200127323	Mose	Ca. 1.190 m NV	C		
200127336	Mose	Ca. 1.740 m SV	C		
200127337	Mose	Ca. 1.060 m SV	C		
200127338	Mose	Ca. 1.470 m VSV	C		
200127509	Mose	Ca. 1.400 m NØ	C		
200127510	Mose	Ca. 1.910 m Ø	C		
200127528	Mose	Ca. 1.330 m SV	C		
200127529	Mose	Ca. 620 m SSV	C		
200127530	Mose	Ca. 500 m S	C	0,1	0,25

Nærmeste sø er beliggende ca. 230 m syd for anlægget.

Der er foretaget ammoniakdepositionsberegninger fra anlægget til de 3 nærmest beliggende moser nord, sydøst og syd for anlægget. Se Figur 4. Merdepositionen er 0,1 kg N/ha/år på alle 3 moser, og højeste samlede deposition er på 0,39 kg N/ha/år på mosen beliggende nordvest for ejendommen.

Ingen af moserne er besigtiget, men ud fra luftfoto vurderes det, at ingen af naturområderne er ammoniakfølsomme. Moser og kær har en tålegrænse på 15 – 25 kg N/ha/år.

Søen med ID nr. 200128806, der er beliggende ca. 1.110 m sydøst for anlægget, er besigtiget i 2002, hvor der bl.a. blev registreret vandranunkel sp. svømmende vandaks, dynd-padderok, tigger-ranunkel, butbladet vandaks, kruset vandaks samt padderne stor -, lille vandsalamander og butsnudet frø.

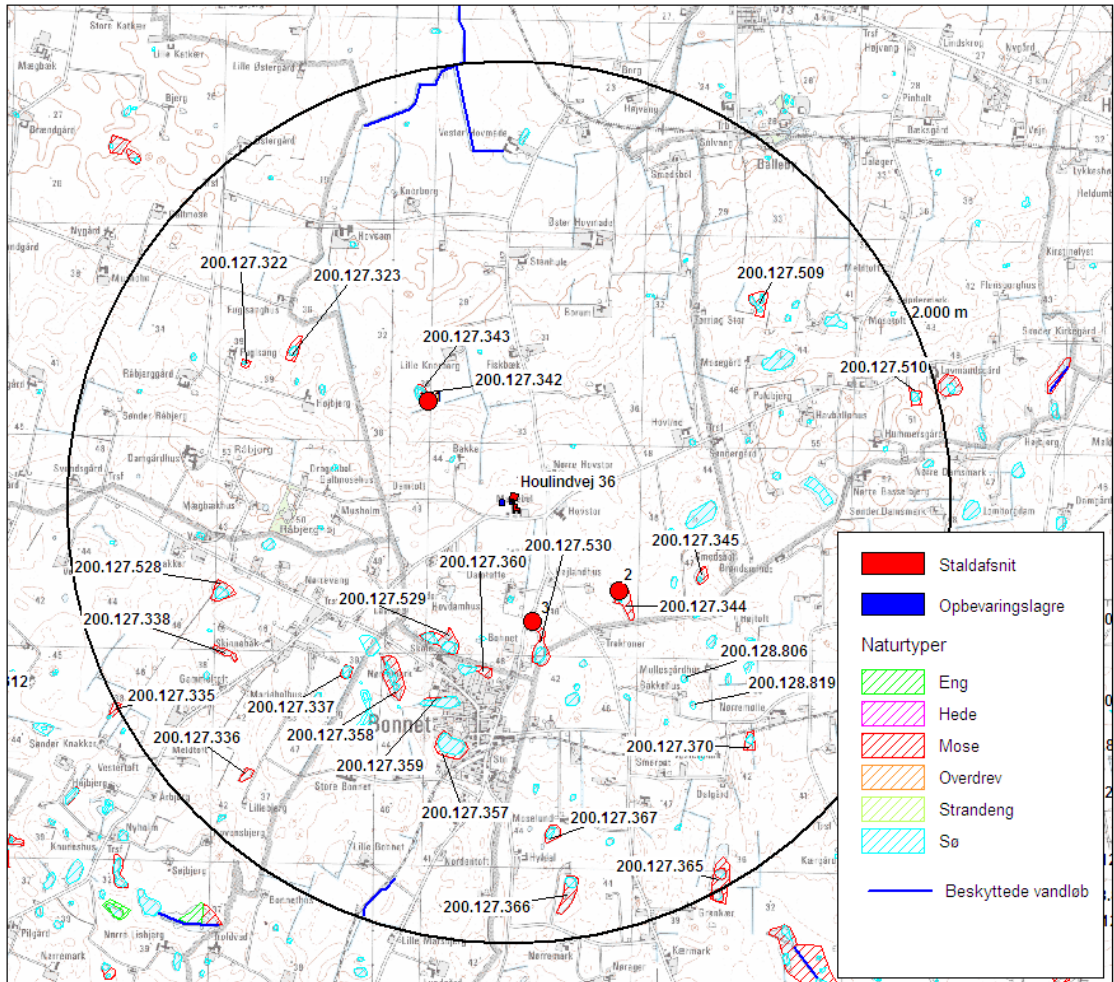
Søen med ID nr. 200128819, der er beliggende ca. 1.250 m sydøst for anlægget, er besigtiget i 2002, hvor der bl.a. blev registreret liden andemad, kors-andemad, vandranunkel sp. vejbred-skeblad, bukkeblad sp., manna-sødgræs, gul iris og padderne lille vandsalamander og butsnudet frø.

Alle danske padder er fredede, og stor vandsalamander er desuden beskyttet af habitatdirektivets bilag IV. Se afsnittet om bilag IV arter for en nærmere beskrivelse og vurdering.

De resterende søer er ikke besigtiget, men ud fra luftfoto vurderes det at de ikke er ammoniakfølsomme. Søerne vurderes at have en tålegrænse på 30 – 40 kg N/ha/år.

Indenfor 2.000 m fra anlægget findes to beskyttede vandløb. Ca. 1,6 km nord for anlægget udspringer Hove Å, der er B3-målsat som karpefiskevand. Ca. 1,8 km syd for anlægget udspringer Ramme Å, der ligeledes er B3-målsat.

Baggrundsbelastningen for Lemvig Kommune var i 2008 på ca. 14 kg N/ha/år.

Figur 4: Beskyttet natur indenfor 2.000 m fra anlægget med angivelse af beregningspunkter for ammoniakdeposition

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer med baggrund i www.husdyrgodkendelse.dk og de tilhørende beregninger, at det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt.

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier mht. ammoniak for slagtesvin, der vurderes at være opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Herudfra er der beregnet et samlet emissionsgræsniveau, som husdyrbruget må forventes at kunne overholde ved brug af nuværende teknologier. Beregningen kan ses af bilag 2. Det samlede emissionsgræsniveau er beregnet til 4.096,82 kg N/år. Med de anvendte virkemidler herunder foderkorrektion mht. reduktion af råprotein er den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget i ansøgt drift på 3.827,55 kg N/år, hvormed BAT-niveauet vurderes at være overholdt.

På grund af den store afstand til § 7 arealet vurderer Lemvig kommune, at overdrevet ikke bliver påvirket af ammoniakemissionen fra anlægget, og der er derfor ingen grund til at fravige det generelle beskyttelsesniveau for anlægget.

Ammoniakdepositionsberegningerne til de nærmest beliggende naturområder viser, at hvor den er højest, kommer der en merdeposition på 0,1 kg N/ha/år. Lemvig Kommune vurderer, at den beregnede merdeposition er så lille, at de omkringliggende naturområder ikke vil blive påvirket væsentligt ved udvidelsen, og der bliver derfor ikke stillet skærpede vilkår.

Der stilles ligeledes ingen skærpede vilkår med henblik på beskyttelse af de 88 beskyttede søer indenfor 2.000 m fra anlægget, samt vandløbene, idet det vurderes at de ikke er kvælstoffølsomme, og meremissionen fra anlægget er så lille, at den vurderes, ikke at kunne påvirke områderne negativt.

6.2. Lugt

Beregningerne omkring lugtemission er foretaget i det elektroniske ansøgningsskema på www.husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne følger beskrivelserne i "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af FMK i 2002 og Bilag 5 til Vejledning fra Skov og Naturstyrelsen: Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (benævnt: Ny Bilag 5). Ansøgningssystemet anvender i det konkrete tilfælde den model, som giver den længste geneafstand, og som er angivet i Tabel 8.

Tabel 8: Beregnet geneafstand.

Områdetype	Beregningsmodel	Geneafstand	Målt afstand	Genekriterie overholdt?*
Byzone / Sommerhusområde	Ny	668,38 m	2.446,39 m	Ja
Samlet bebyggelse	Ny	506,69 m	642,54 m	Ja
Enkelt bolig	Ny	240,14 m	352,39 m	Ja

*Genekriterie er overholdt, hvis der ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Ifølge den beregnede geneafstand i tabellen ovenfor, vil lugten fra husdyrbruget på Houlindvej 36 muligvis kunne være generende for beboere i beboelseshuse i landzone indenfor 240 meter. Nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt ligger ca. 352 meter sydvest for ejendommen (Houlindvej 43).

Geneafstanden til samlet bebyggelse er på 507 meter. Nærmeste samlet bebyggelse er Bonnet, der ligger ca. 640 meter mod syd.

Geneafstanden til byzone/sommerhusområde er på 668 meter. Nærmeste byzone/sommerhusområde er Tørring Huse, der ligger ca. 2.400 meter mod nord.

Lugt fra udbringning

Lugt fra udbringning er vurderet i relation til bedriftens udbringningsarealer og reguleret i Lemvig Kommunes miljøgodkendelse for Sandholmvej 4.

Kommunens bemærkninger og vurdering

I gyllebeholderne skal der være det lovpligtige intakte flydelag, der næsten lige så effektivt stopper for lugtafgivelse som en fast overdækning. Med baggrund i lokalisering og afstandsforhold er det kommunens vurdering, at lugt fra gyllebeholderne ikke vil være til gene for naboerne.

Husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau mht. lugt fra stalde er overholdt, og Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke vil medføre uacceptabel lugtpåvirkning af omgivelserne. I tilfælde af at der indkommer klager over lugtgener, og tilsynsmyndigheden skønner, at klagerne er velbegrundede, skal husdyrbruget for egen regning lade foretage lugtundersøgelser. Der er stillet vilkår herom.

6.3. Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser, at fluer på ejendommen bekæmpes med rovfluer, som udsættes i gyllekanalerne ved holdskift 4-5 gange årligt.

I forhold til rotter er der sat rottekasser op, som tilses af firmaet Mortalin. Tomme bygninger er rengjorte, og der har ikke vist sig behov for andre foranstaltninger.

Kommunens bemærkninger og vurdering

For at mindske risiko for forekomst af skadedyr er der stillet vilkår om hygiejne og foderopbevaring. Lemvig kommune vurderer, at skadedyrbekæmpelsen på ejendommen er tilstrækkelig til, at der ikke vil være gener for omgivelserne.

6.4. Transport

Transport af dyr og hjælpestoffer til bedriften, affald m.m. sker som oftest ad Houlindvej og Armosevej med indkørsel ved Heldum Kirke.

Der sker samlet set en stigning i antallet af tunge transportere på ca. 51 %, som skyldes ændringerne på bedriften. Det samlede antal af tunge transportere er beregnet til ca. 510 stk., men en del af transporterne berører ikke naboer i væsentlig grad, da der er tale om transport af husdyrgødning fra ejendommen til omkringliggende marker.

En stor post i det samlede regnskab er dyretransporter og udbringningen af gylle. Indlevering af 30 kg grise strækker sig over ca. 3 uger 4-5 gange årligt. Udleveringen af slagtesvin strækker sig over ca. 4 uger 4-5 gange årligt. Udbringningen af gylle sker primært om foråret og lidt i løbet af sommeren.

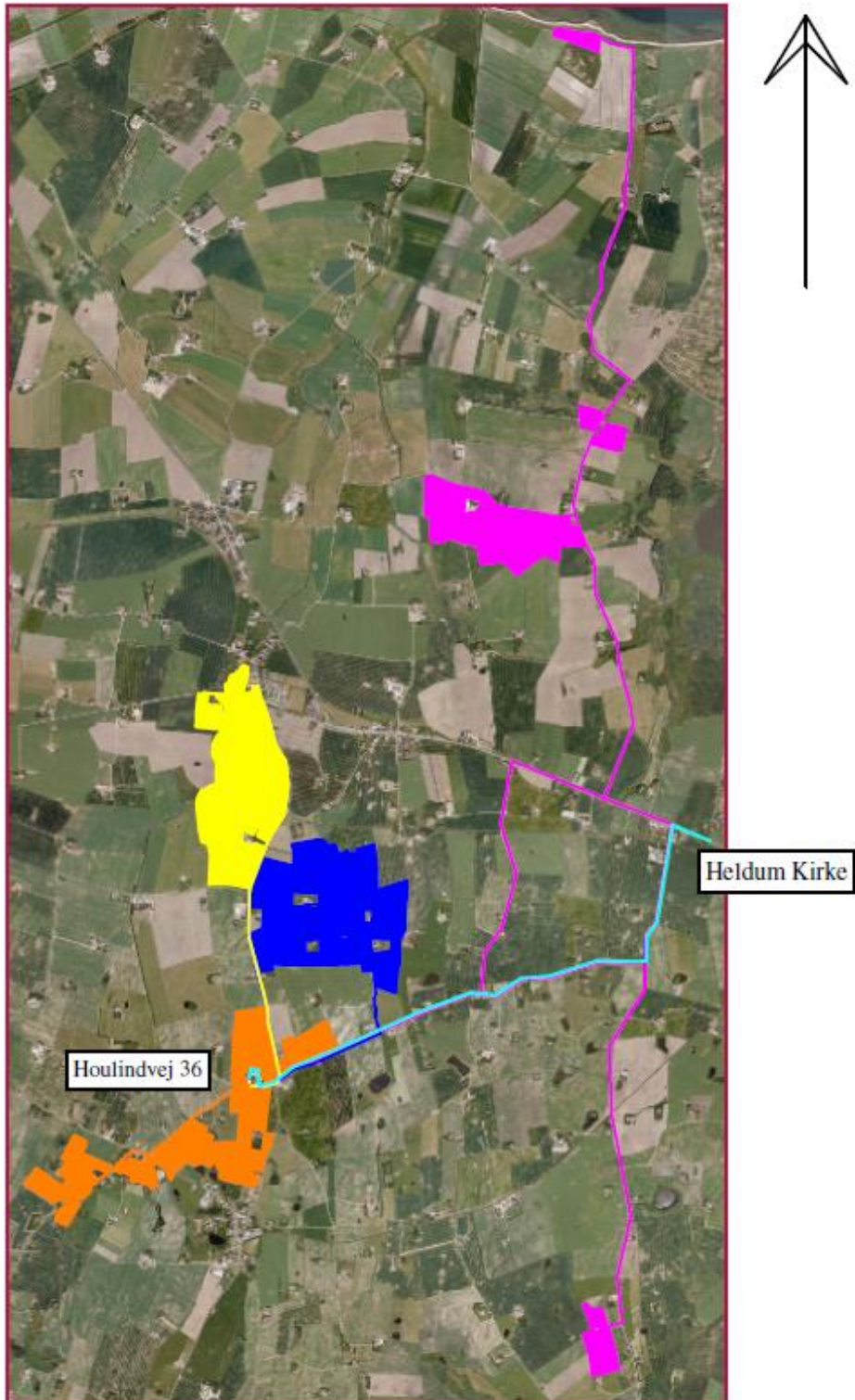
Transportveje for husdyrgødning til aftalearealer vil hovedsageligt foregå ad Houlindvej, Houmåvej og i mindre omfang ad Pinholtvej, Lemvigvej og Gjelleroddevej til Engdalvej 2. Tabel 9 viser det skønnede antal transportere. Det skal bemærkes, antal og kapacitet pr. læs er vejledende.

Tabel 9: Transporter til og fra ejendommen.

Art	Nudrift		Ansøgt drift	
	Kapacitet pr. læs	Antal transporter	Kapacitet pr. læs	Antal transporter
Indlevering af smågrise	320 stk.	19	320 stk.	28
Udlevering af svin til slagteri	138 stk.	44	138 stk.	65
Døde dyr	-	52	-	52
Indkøbt foder	30 t	40	30 t	60
Fyringsolie	-	3	-	3
Gylle	20 t	163	20 t	289
Afhentning husholdningsaffald	27t	13	27t	13
I alt		334		510

Antallet af tunge transporter forventes at stige med ca. 176 stk. i ansøgt drift svarende til en stigning på 53 %.

Transporterne med gylle stiger med ca. 77 % som følge af besætningsudvidelsen. Transportveje til aftalearealer fremgår af Figur 5.

Houlindvej 36 transportveje

- Transportveje til §16 Niels Chr. Stokholm
- Transportveje til §16 Jørgen Houmaa
- Transportveje til §16 Søren Kirkeby Nielsen
- Transportveje ejet og forpagtet jord (mark 53-60)
- Transporter med dyr og råvarer

Figur 5: Transportveje til udbringningsarealer

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra Houlindvej 36.

Kommunen vurderer, at de anførte transportveje med gyllevogn til udbringningsarealer medfører forholdsvis få gener for områdets beboere, idet der ikke køres gennem større landsbyer, og der stilles ikke yderligere vilkår til transporter.

6.5. Støj

Støj kan primært forekomme fra korntørring, ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og hjemtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til- og fra ejendommen.

Ansøger oplyser, at husdyrbrugets støjkloder hovedsageligt er ventilationsanlæg. Kornvalsen støjer, men ved brug af færdigfoder anvendes kornvalsen ikke. Foderblanding med færdigfoder giver ingen væsentlig støj. Endvidere vil der være støj ved gyllepumpning 4-5 gange årligt samt fra transporter med traktor og lastbiler til og fra ejendommen.

Ansøger vurderer, at støj fra husdyrbruget ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger eller lignende, idet de nærmeste naboer ligger så langt fra bedriften, at det vurderes, at der ikke kan opstå væsentlige gener.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ventilationssystemet er frekvensregulerede ventilatorer MultiStep®, som jf. producenten Skov medfører reducerede støjgener i forhold til traditionelle ventilationsanlæg.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Lemvig Kommune har stillet vilkår til husdyrbrugets støjbidrag. Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at evt. klager vedrørende støj er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkraav er overholdt.

6.6. Støv

Ansøger oplyser, at der i forbindelse med levering af foder kan opstå støvgener, hvilket dog er af begrænset karakter. Al foder (fuldfoder eller alternativt korn + tilskudsfoder) tippes i en korngrav, som er aflukket i forhold til foderladen. Dette begrænser generne, idet det ikke støver i foderladen. Vådfodring giver ikke støv.

Støvgener må påregnes i kortere perioder under høstarbejdet, f.eks. i forbindelse med snitning af halm.

Den væsentligste støvkilde vurderes at opstå ved kørsel på grus omkring ejendommen. Da der sker en stigning i antallet af transporter, kan det ikke udelukkes, at der kan forekomme flere støvgener. Det vurderes dog ikke at være af væsentlig betydning.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer med baggrund i husdyrbrugets lokalisering i forhold til naboer, at støvgener fra gården ikke vil give væsentlige problemer for de omkringboende. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

6.7. Lys

Lyset i staldene er timerstyret og tændes 4 gange dagligt ved fodringstid. Udendørs findes en lampe med sensor ved indgangen til foderladen. Der er to lysstofrør ved læsserampen, som tændes ved ind- og udlevering, når det er mørkt. Desuden er der orienteringslys ved ejendommens indkørsel/stuehus. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer og dermed ingen ændringer af lys. Det vurderes, at lyset ikke er til gene for naboer eller trafikanter.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer med baggrund i husdyrbrugets lokalisering i forhold til naboer, at der ikke vil være lysgener fra husdyrbruget for omkringboende eller trafikanter ad Houlindvej.

7. Påvirkning fra arealerne

7.1. Arealoversigt

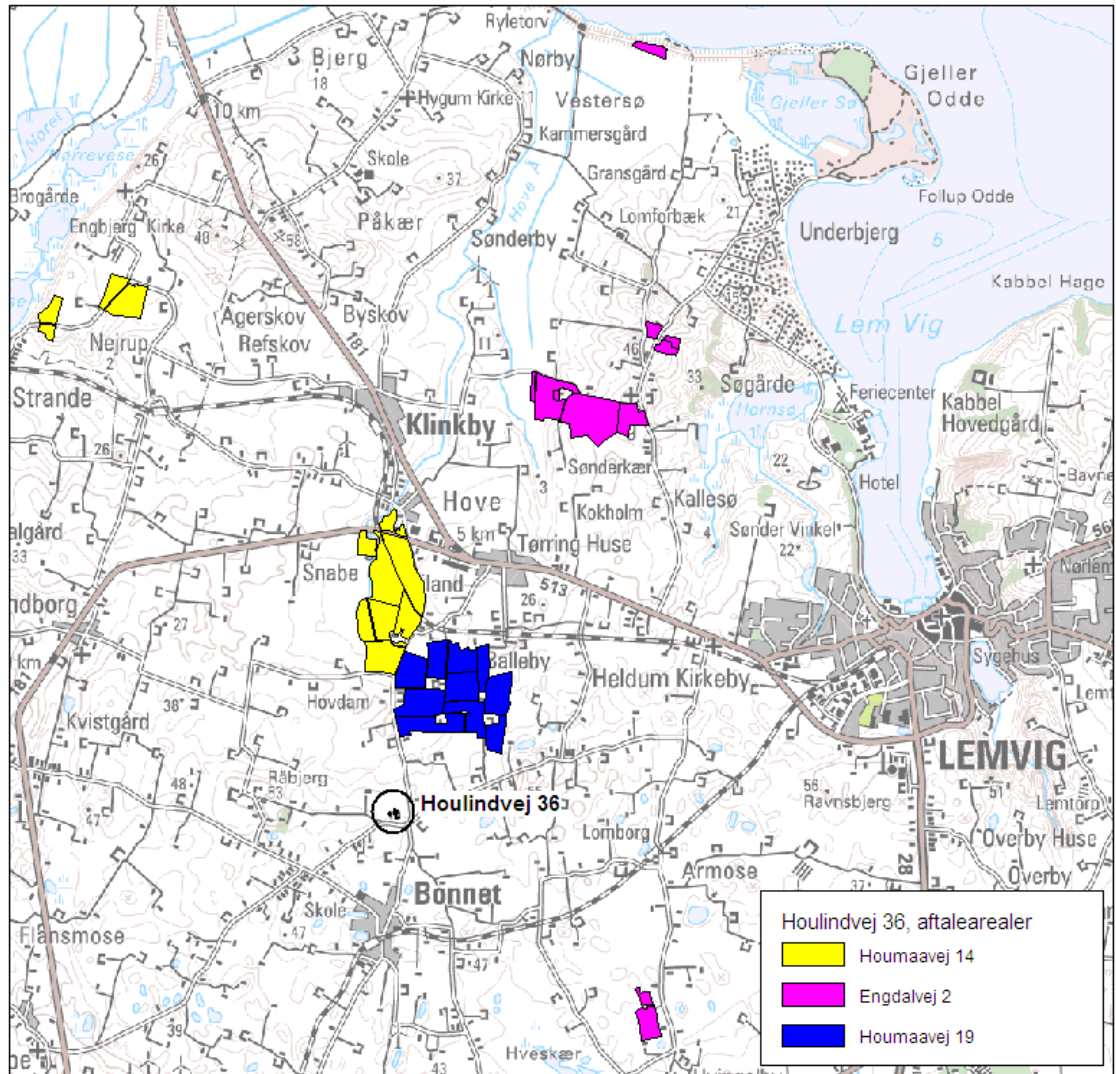
Ifølge Husdyrloven skal en godkendelse af et husdyrbrug også omfatte en godkendelse af bedriftens arealer – dvs. samtlige ejede og forpagtede arealer, som drives under samme CVR-nr.

I det konkrete tilfælde er arealdriften under CVR-nr. 16913391 godkendt jf. Lemvig Kommunes miljøgodkendelse for Sandholmvej 4, 28. dec. 2009.

En del af husdyrbrugets producerede husdyrgødning afsættes i gylleaftaler til tredjemands udbringningsarealer. Ejerforholdene for de tilknyttede aftalearealer fremgår af Tabel 10 og Figur 6.

Tabel 10: Ejerforhold for aftalearealer

	Udspretningsareal	Marknumre
Gylleaftaler:		
Jørgen Houmaa Jørgensen, Houmaavej 19	77,78 ha	1-0, 2-0, 3-0, 4-0, 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 9-0, 10-0, 11-0
Søren Kirkeby Nielsen, Houmaavej 14	81,06 ha	1, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18
Niels Chr. Stokholm, Engdalvej 2	53,04 ha	1-0, 2-0, 2-1, 3-1, 4-0, 5-0, 5-1, 6-0, 7-0, 7-1, 9-0

Figur 6: Oversigt over alle husdyrbrugets aftalearealer

7.2. Udspretningsarealerne

Jf. Lemvig Kommunes miljøgodkendelse 28. dec. 2009 kan arealerne under bedriften med CVR-nr. 16913391 tilføres gødningsmængder og næringsstoffer fra 'andre husdyrbrug under bedriften' jf. Tabel 11:

Tabel 11: Tilførte gødningsmængder og næringsstoffer til udbringningsarealer

	DE	Kg N	Kg P	Kg P/DE
Godkendt 28.12.2009	158,00	13.334,27	2.739,24	17,34
Ansøgt Houlindvej 36	90,30	8.112,16	1.601,76	16,41

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at tilførsel af husdyrgødning jf. det ansøgte kan udbringes i overensstemmelse med det godkendte under bedriften Sandholmvej 4 også under CVR. nr. 16913391.

7.3. Påvirkning af Natura 2000 og arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

Natura 2000 områder

Anlægget er beliggende udenfor Natura 2000 område. Nærmeste Natura 2000 område er nr. 28 – Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø, der er beliggende ca. 5 km nord for anlægget. Se bilag 1 for beskrivelse og udpegningsgrundlag.

Nærmeste ammoniakfølsomme habitat naturtype er beliggende ca. 8,2 km sydøst for anlægget i Natura 2000 område nr. 224 – Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage. Det ammoniakfølsomme naturområde er en tør hede med naturtypen nr. 4030. Tålegrænse for naturtypen er på 10 – 20 kg N/ha/år.

Pga. af den store afstand, er der ikke foretaget ammoniakdepositionsberegning fra anlægget til heden.

Bilag IV arter

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter, som kan udgøre en trussel for den enkelte art ikke tilladte.

Følgende bilag IV-arter kan forekomme omkring ejendommen, og kræver således opmærksomhed i forbindelse med udvidelsen af anlægget: damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, troidflagermus, odder, markfirben, spidssnudet frø og strandtudse.

Der er desuden fundet stor vandsalamander i en sø beliggende ca. 1.110 m sydøst for anlægget.

Flagermus

Småflagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens udspretningsarealer og anlægget, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Odder kan være svært at lokalisere, men knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder med et højt naturindhold. Den findes i såvel

stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især i søer og moser med store rørskovsområder. Odderen er især aktiv i perioden fra skumringen til solopgang. Om dagen opholder den sig i en hule i brinken eller måske under buske, træer eller andet, der kan give ly.

Odderen er med sin levevis næppe truet af landbrugsprojekter så længe der ikke sker opsplitting af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder.

Markfirben er et kraftigt, kortbenet firben. Det kendes fra det almindelige firben på, at det er kraftigere med kort, højt hoved og afstumpet snude. Om foråret er hannen grøn på kroppens sider. Den bliver op til 23 cm lang. Den findes spredt i landskabet (især ved kysterne) på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger med varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter. Variation i landskab og planter giver desuden mulighed for at kunne søge tilflugt for fjender. Udvidelsen af dyreholdet og godkendelsen af udspretningsarealet inddrager ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben, og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk (fjender), det kan ofte være vandhuller, der tørrer ud i perioder. Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land.

En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområdet, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelsens § 3 (enge, moser o. lign.). Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter bl.a. rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand, landbrugsdrift, fragmentering pga. veje mm.

Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved fx græsning. Hvad angår vandstand kan 5-10 cm mere eller mindre være afgørende for, at vandsamlingen udtørrer for hurtigt. Det betyder f.eks., at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecycklus.

Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Hvis en sag berører vandhuller i artens generelle danske udbredelsesområde, bør de undersøges for forekomst. Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Arten er følsom overfor forurening af

vandhullerne, overskygning af vandhuller og udsætning af fisk. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk.

Stor vandsalamander har to slags sommerlevesteder: I vand og på land. Yngle vandhullerne fungerer også som levested for de kønsmodne salamandre i sommerperioden. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan godt være sommerlevested, selv om de ikke er egnede som ynglested. Efter forvandlingen opholder de unge dyr sig på land, hvor også de voksne findes igennem dele af året. Stor vandsalamanders levesteder og rasteområder på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder (grene, sten, o. lign.), gerne med store mængder af dødt ved under naturligt henfald. Størstedelen af bestanden opsøger levesteder inden for få hundrede meter fra ynglestederne, men enkelte individer kan vandre op til 1 km. Rastestederne er oftest knyttet til skov og til menneskeboliger.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Pga. af den store afstand til Natura 2000 området og ammoniakfølsom natur, er der ikke foretaget ammoniakdepositionsregning til området. Der er dog foretaget en beregning til en mose beliggende ca. 600 m sydøst for anlægget, i samme retning som Natura 2000 området, hvor der er en merdeposition på 0,1 kg N/ha/år og en samlet deposition på 0,38 kg N/ha/år. Lemvig Kommune vurderer at afstanden til heden er så stor, at der ikke vil være nogen ammoniakpåvirkning fra anlægget.

Det er derfor Lemvig Kommunes samlede vurdering, at de generelle krav i Husdyrloven er tilstrækkelige til at sikre, at Natura 2000 området som helhed og de habitatnaturtyper, som er en del af udpegningsgrundlaget, ikke bliver påvirket af ammoniakemission fra anlægget eller driften af udspretningsarealerne.

Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på hverken flagermus, odder, padder eller firben, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes ved udvidelsen af anlægget.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at husdyrbrugets drift og udvidelsen af produktionen ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder og muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jf. Bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget har implementeret ledelses- og kontrolrutiner for styring af miljøforholdene og de anvendte teknologier. Herunder har husdyrbruget udarbejdet beredskabsplan, som samler relevante oplysninger for husdyrbrugets ansatte om kontaktpersoner og handlepunkter i forbindelse med imødegåelse og begrænsning af uheld.

Husdyrbrugets elforbrug ligger under det forventelige forbrug ud fra normtal, og vandforbruget svarer til normen. Vandforbruget registreres.

Der er mht. staldsystemer beregnet et niveau for maksimal ammoniakemission ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier jf. afsnit 4.3 Fodring. Husdyrbrugets samlede ammoniakemission holder sig under dette niveau ved foderkorrektur.

Husdyrbruget tilsætter fytase til grisenes foder, og optimerer på den måde dyrenes fosforoptagelse. Desuden anvendes fasefodring, så dyrenes foder tilpasses dyrenes behov afhængig af tilvækstkurve.

Der er ligeledes jf. afsnit 4.3 Fodring med hensyn til fosfor beregnet et niveau for maksimalt indhold af fosfor i lagere ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier. Lemvig Kommune har beregnet og vurderet, at husdyrbruget overholder Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier.

Gyllebeholdere opretholdes med naturligt flydelag. Tømning af gyllebeholder i forbindelse med udbringning foregår med gyllevogn med sugetårn og overløbssikring.

Lemvig Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at husdyrbruget på Houlindvej 36 samlet lever op til BAT vedr. management, fodring, vand/energi, staldteknologi og opbevaring af husdyrgødning.

9. Alternative løsninger og 0-alternativet

9.1. Alternative løsninger

Der er ikke tale om nybyggeri og ansøger oplyser, at der derfor ikke er overvejelser om alternative placeringer. Alternativet til den ansøgte udvidelse er fastholdelse af et ikke fuldt udnyttet produktionsapparat og evt. udvidelse på en mindre velegnet lokalitet. Husdyrbruget på Houlindvej 36 har en optimal placering i forhold til afstand til naboer og kvælstoffølsom natur, og størrelsen og indretningen giver mulighed for en effektiv produktion.

9.2. 0-Alternativ

Ansøger oplyser, at hvis ansøgningen ikke resulterer i en miljøgodkendelse af ejendommen med tilhørende husdyrhold, vil konsekvensen umiddelbart være, at produktionen fortsætter på det nuværende niveau. Dette betyder en dårligere udnyttelse af det eksisterende produktionsanlæg men ikke de store ændringer vedr. transporter mv. i lokalområdet.

10. Husdyrbrugets ophør

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde, gyllekanaler og fodersiloer blive tømt og rengjort. Desuden vil ejendommens bygninger blive vedligeholdt eller evt. vil driftsbygningerne blive fjernet, således at ejendommen ikke forfalder. Endvidere vil gyllebeholdere blive fjernet når de ikke længere anvendes til jordbrugsmæssige formål eller beholderne vil blive anvendt til opbevaring af gylle fra andre ejendomme. Bygninger og anlæg kunne muligvis også bruges til helt andre formål.

Kommunens bemærkninger og vurdering

De foranstaltninger, der iværksættes ved ophør af bedriften, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

I vilkårsafsnittet er der stillet vilkår om, at der ved ophør af driften på ejendommen skal foretages oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås. Lemvig Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder. Der er ikke stillet vilkår om, at driftsbygninger skal fjernes.

11. Egenkontrol og dokumentation

Ansøger får hvert år lavet et gødningsregnskab, hvoraf produktionen på ejendommen fremgår sammen med mængden af udbragt husdyrgødning.

Der føres endvidere kontrol med forbruget af el og i tilfælde af uventede udsving i forbruget bliver årsagen til forbruget lokaliseret og evt. fejl bliver udbedret.

For at undgå uheld holdes anlægget ved overpumpning af gylle under observation.

Der føres logbog over flydelag på gyllebeholderen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Logbogen over flydelaget på gyllebeholdere skal føres mindst 1 gang om måneden jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen § 16.

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget skal opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe forskellige dokumenter mht. husdyrgødning, næringsstoffer samt dyreholdet. De konkrete dokumenter er udspecificeret i vilkåret.

Lemvig kommune vurderes herefter, at husdyrbruget kan overholde de stillede vilkår i nærværende miljøgodkendelse og leve op til de miljømæssige krav.

Det skal bemærkes, at kommunen har adgang til CHR-registeret, til registeret med gødningsregnskaber og til støtteansøgninger vedr. enkeltbetaling m.v.

12. Indkomne høringsvar

Følgende kommentarer er indkommet på vegne af ansøger via dennes konsulent:

s. 9: ...3500 stipladser er kun 2000 stk.

- OK

s. 9: ...30.948 kg N/år kan jeg ikke lige genkende. Mon ikke det er tallet 27.234,76 jf. tabel 5 s. 32?

- De 27.234,76 er det beregnede indhold af N i husdyrgødningen ud fra normtal 2005/06. Der stilles ikke separat vilkår til dette – derimod er der vilkår som skal overholdes på de arealer som gødningen udbringes på. Disse indgår i miljøgodkendelsen vedr. Sandholmvej 4. Vilkåret på 30.948 kg N ab dyr pr. år på ejendommen er beregnet ud fra de formler som blev benyttet i forbindelse med type 2 korrektion i gødningsåret 2005/06. Vilkåret indgår da foderkorrektion er benyttet som virkemiddel for at nedbringe ammoniakemissionen.

s. 11: ...maksimalt 1.601,76 kg fosfor FRA EJENDOMMEN til bedriftens arealer. Den samlede arealgodkendelse for Sandholmvej 4 siger 6.920,93 kg P/år til bedriftens udbringningsarealer

- OK

s. 44: ...støvgener fra gården IKKE vil give væsentlige problemer....

- OK

Der er ikke indkommet yderligere kommentarer.

13. Litteratur

Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven, nr. 463 af 21/05 2007.

Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietank, rørsystemer og pipelines, nr. 259 af 23/03 2010.

Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, 1640 af 13/12 2006.

Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19/12 2006.

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 294 af 31/03 2009.

Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, nr. 1510 af 15/12 2010.

Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, nr. 268 af 31/03 2009.

Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 408 af 01/05 2007.

Lov om landbrugsejendomme, nr. 616 af 01/06 2010.

Lov om miljøbeskyttelse, nr. 879 af 26/06 2010.

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 04/12 2009.

Lov om naturbeskyttelse, nr. 933 af 24/09 2009.

Lov om planlægning, nr. 937 af 24/09 2009.

Museumslov, nr. 1505 af 14/12 2006.

Regionplan 2005 for Ringkjøbing Amt.

Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde. Af K. B. Frandsen (1994) udgivet af MLK Fyn, revideret 2002.

Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.

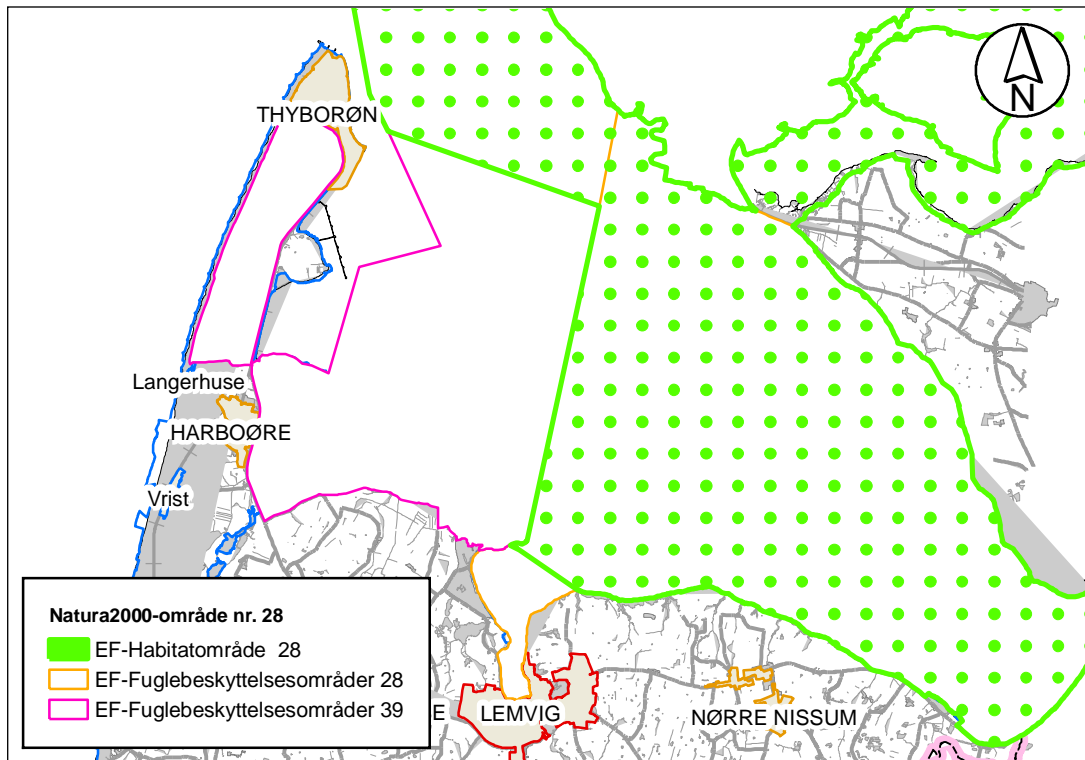
Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse af husdyrbrug nr. 1027, 2007.

Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

14. Bilag 1: Beskrivelse af Natura 2000 områder

14.1. Natura 2000 område nr. 28 – Agger Tange, Nissum Bredning, Skibtved Fjord og Agerø

Natura-2000 område nr. 28 omfatter i alt 0933.165 ha hav og landarealer og udgøres af 4 EF-fuglebeskyttelsesområder (F23, F27, F28 og F39) samt 1 EF-habitatområde (H28).

Figur 7: Natura 2000 område nr. 28

Den vestlige del af Nissum Bredning er mindre sårbart Natura 2000 område, mens den østlige del – habitatområdet – er meget sårbart.

EF-habitatområde H28

I habitatområderne skal der sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som det enkelte område er udpeget for.

Herunder er listet de specifikke naturtyper og arter der udgør udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdeområder nr. H28:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. H28			
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	* Klithede (2140)	
	Vadeflade (1140)	Havtomklit (2160)	
	* Lagune (1150)	Grårisklit (2170)	
	Bugt (1160)	Klitlavning (2190)	
	Rev (1170)	Næringsrig sø (3150)	
	Strandvold med enårige planter (1210)	Vandløb (3260)	
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Tør hede (4030)	
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Kalkoverdrev (6210)	
	Strandeng (1330)	* Surt overdrev (6230)	
	Forklit (2110)	Hængesæk (7140)	
	Hvid klit (2120)	* Kildevæld (7220)	
	* Grå/grøn klit (2130)	Riggær (7230)	
	Arter:	Stavsild (1103)	Spættet sæl (1365)
		Stor vandsalamander (1166)	Blank seglmos (1393)
		Odder (1355)	Gul stenbræk (1528)

De særligt truede naturtyper og arter på europæisk plan (såkaldt prioriterede) er angivet med stjerne (*). Tallet i parentes er internationale numre.

EF-Fuglebeskyttelsesområde F 28 (Nissum Bredning)

Grundlaget for disse fuglebeskyttelsesområder er fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979, der har som formål at beskytte og forbedre vilkårene for de vilde fuglearter i EU. Udpegningsarterne skal være angivet på EF-fuglebeskyttelsesdirektivet bilag 1, jf. artikel 4, stk. 1 eller artikel 4, stk. 2.

De enkelte EF-fuglebeskyttelsesområder er udpeget for at beskytte en række specifikke fuglearter samt disses levesteder (jf. udpegningsgrundlaget). Fælles for fuglearterne er, at de tilhører én af to kategorier:

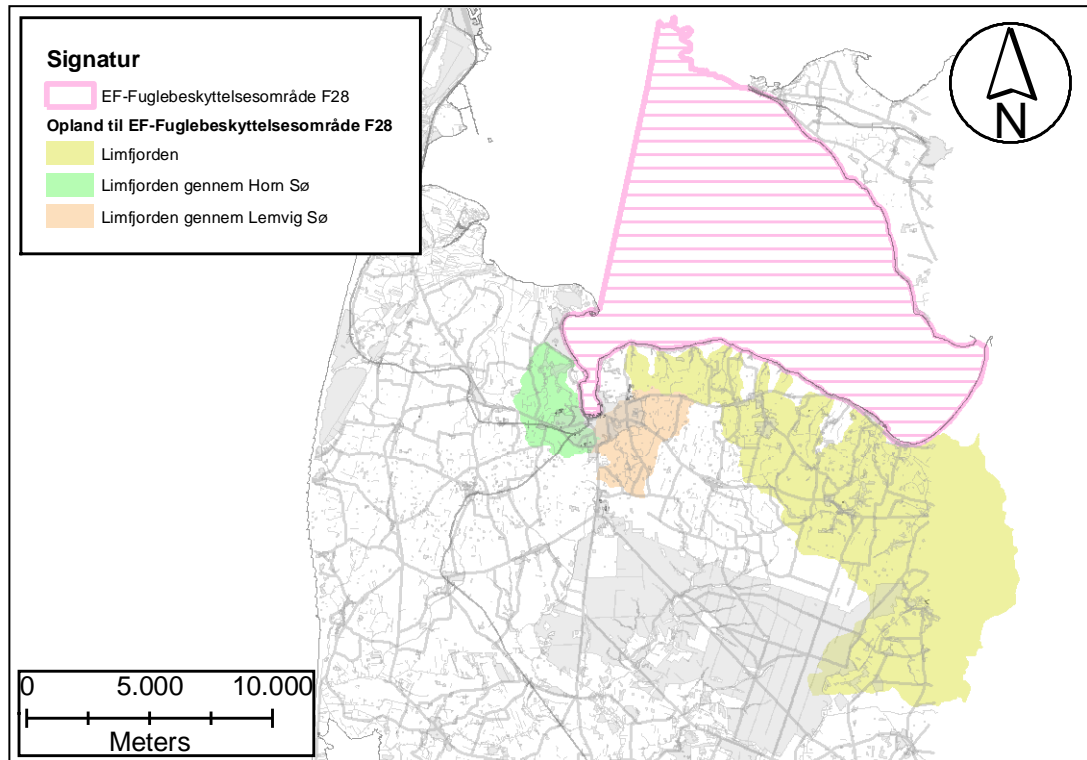
1. De er truede, følsomme overfor ændringer af levesteder, sjældne eller særligt opmærksomhedskrævende på anden måde.
2. De er regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter i antal af international eller national betydning.

Udpegningsarterne for F28 er listet nedenfor:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. F28		
Fugle:	Hvinand (T)	Toppet skallesluger (T)

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydende antal.

Figur 8: Fuglebeskyttelsesområde F28 og opland

EF-Fuglebeskyttelsesområde F 39 (Harboøre Tange, Plet Enge og Gjeller sø)

Udpegningsarterne for F39 er listet nedenfor:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 39F

Fugle:

Sangsvane (T)	Almindelig ryle (Y)
Kortnæbbet gås (T)	Brushane (Y)
Bramgås (T)	Fjordterne (Y)
Lysbuget knortegås (T)	Dværgterne (Y)
Klyde (Y/T)	Mosehornugle (Y)
Hvidbrystet præstekrave (Y)	

Y: Ynglende art.

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydende antal.

Trusler for Natura 2000 område nr. 28 (habitat og fuglebeskyttelsesområder)

- Naturarealerne bliver for små og for isolerede pga. tilgroning, afvanding, tilplantning og opdyrkning og der mangler spredningsmuligheder for arterne.
- Næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering. Hele Limfjorden er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Eutrofiering af

vandområder, bl.a. lagunesøerne på Agger Tange, er af samme årsag en trussel for området's rastende ænder, hvinand, pibeand, krikand og spidsand. På det terrestriske plan er en række naturarealer samt mulige levesteder for gul stenbræk og blank seglmos truet af randpåvirkning med næringsstofbelastning fra tilstødende dyrkede arealer samt af næringsstofbelastning fra luften.

Den luftbårne kvælstofdeposition alene overskrider den nedre tålegrænse¹ (10 kg N/ha/år) for størstedelen af naturtyperne og arterne.

- Pesticider og gifte i form af en række miljøfarlige stoffer udgør en trussel for både de marine og terrestriske naturarealer og arter.
- Tilgroning er både en trussel for naturtyperne og arter. Tilgroning af tidligere afgræssede engarealer er især en stor trussel for de ynglende vadefugle alm. ryle, klyde og brushane, men tilgroning er også en trussel mod mange trækfugle, fordi fourageringsmulighederne forringes. Tilgroning er ofte et resultat af eutrofiering.
- U hensigtsmæssig hydrologi. U hensigtsmæssig slusepraksis, dræning og grøftning er skyld i form udtørring og ustabil vandstand på de våde naturtyper. Udtørring er en trussel mod naturtypen samt mod fuglenes fourageringsarealer og redepladser. Især for de ynglende vadefugle klyde, alm. ryle og brushane er periodiske problemer med for lav og for ustabil vandstand på engarealer og lagunesøer en trussel, da det fører til udtørring af fuglenes fourageringsarealer og redepladser. For de trækkende fugle krikand, spidsand og pibeand kan ændret vandstand i fourageringsområderne ligeledes være problematisk, idet deres fødegrundlag herved påvirkes.
- Hindring af landskabsdynamik som følge af anlæg ved Agger Tange er en trussel mod forklit og hvid klit i området, idet naturtypernes naturlige dynamik påvirkes.
- Invasive arter, der udkonkurrerer den naturlige vegetation både på de marine og terrestriske (især bjerg- og klitfyr samt rynket rose) naturtyper.
- Forstyrrelser af fugleliv. Især ternere og vadefugle generes i yngleperioden af rekreative aktiviteter og løse hunde.
- Prædation på ynglesteder fra bl.a. ræve, rotter, krager, store måger og mink udgør en alvorlig trussel mod især de jordrugende vadefugle og ternere, idet prædatorerne æder fuglenes æg og unger. Jagt er en trussel for især området's rastende ænder, pibeand, spidsand, krikand og for kortnæbbet gås og lysbuget knortegås. Fiskeri i alle former er en trussel for de marine naturtyper og arter.

---

¹ "den belastning, hvorunder væsentlige skadelige effekter på økosystemet ikke vil forventes, vurderet ud fra den bedstetilgængelige viden".

15. Bilag 2: BAT-beregning vedr. ammoniakemission og fosfor

Lemvig Kommune

BAT-beregning, Ammoniak

Houlindevej 36, 7620 Lemvig	Antal dyr	Antal DE	Type 1	Korrektionsfaktor	Kg NH ₃ -N pr. årsdyr	På stald	I alt kg N/år	Note
Staldafsnit 1.1.1. Nyeste staldafsnit (2002) Slagtesvin (eks)	6.750	227,36	30-118 kg	1,301	0,455	12 mdr.	3.072,62	1
Staldafsnit 1.1.2. Nyeste staldafsnit (2002) Slagtesvin (eks)	2.250	75,79	30-118 kg	1,301	0,455	12 mdr.	1.024,21	1
Ammoniaktab, flydende husdyrgødning								
Sum	9.000	303,15					4.096,82	

Noter

1 jf. MST std. vilkår.

Samlet emission fra ansøgning	3.827,55 kg N/år
- Lemvig Kommunes BAT-krav	4.096,82 kg N/år
Resterende	-269,27 kg N/år

BAT-beregning, Fosfor

	Antal dyr	Antal DE	Kg P/DE ab lager	Kg P/år	Note
Alle stalde Slagtesvin		90,3	18,5	1.670,55	1

Noter

1 Antal DE til udbringning under Sandholmvej 4 og emissiongrænseværdi jf. MST std. vilkår.

Samlet fosforindhold fra ansøgning	1.601,76 kg P/år
- Lemvig Kommunes BAT-krav	1.670,55 kg P/år
Resterende	-68,79 kg P/år

16. Bilag 3: Beredskabsplan

Beredskabsplan

for

slagtesvineejendommen

Houlindvej 36
7620 Lemvig

Tilhørende **Kent Lisby Jakobsen**

Tlf.: 97836167

Mobil: 22432878

Indholdsfortegnelse

- Telefonnumre
- Brand og evakuering
- Overløb af gylle
- Kemikalie-oliespild
- Stophaner/hovedafbrydere
- Strømsvigt
- Transport af bekæmpelsesmidler
- Signaturforklaring til kortmateriale

Vedlagt kortmateriale:

Bilag 1 og 2: Houlindvej 36 – oversigtskort

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.m. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger og brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i på staldkontoret.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stuehuset.

Følgende punkter er anvist i det vedlagte kortmateriale:

1. Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
3. Drænbrønde / regnvandsbrønde / afløb
4. Slukningsmateriel
5. Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
6. Fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boreriger
7. Flugtveje for dyr/frigørelse m.m.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand m.m. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald m.m.

Telefonnumre

Miljømyndighed	kontaktes på telefon: 96 63 11 11
Redningsringen	kontaktes på telefon: 97 82 04 11
Falck	kontaktes på telefon: 70 10 20 31
Brandvæsnet	kontaktes på telefon: 112
Lægevagt	kontaktes på telefon: 70 11 31 31
Landbocenteret	kontaktes på telefon: 96 63 05 44
Dyrelæge	kontaktes på telefon dag: 97 88 95 00 eller nat: 40 19 40 12
Foderstofforretning	kontaktes på telefon: 33 68 72 50
Elektriker	kontaktes på telefon: 97 81 03 61
Smeden	kontaktes på telefon: 97 83 63 02
VVS	kontaktes på telefon: 97 88 99 88
Maskinstation	kontaktes på telefon: 40 42 25 49
Ventilation	kontaktes på telefon: 72 17 55 55

Brand og evakueringsinstruktion

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp: Tilkald brandvæsnet – RING 112

Oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Hvor mange er der af tilskadekomne
- Hvilke dyr er der tale om og antal af evt. fangede dyr – Er de kommet ud?

Kontakt ejeren Kent Jakobsen på tlf. 97836167 / 22432878

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie trykflasker, gødning og kemikalier.

Slukningsmateriels placering er vist på bilag 1

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsnet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet og oplys:

Evt. tilskadekomne eller dyr, der ikke er reddet i sikkerhed
Hvor det brænder.
Brandens omfang
Hvor der er adgangsveje

Flugtveje for dyr er vist på bilag 1

På ejendommen findes følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Pulverslukkere
- Rende-graver
- Overbrusningsanlæg

Overløb af gylle - instrukser

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - Ring 112 og oplys:

Navn, adresse og telefonnummer, der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren Kent Jakobsen på tlf. 97836167 / 22432878
Kontakt miljømyndighederne ved tlf.: 96631111 (Claus Borg)

Overløbet gylle vil i første omgang lægge sig omkring gyllebeholderen, da terrænhældningen ikke er stor. Gyllen bør så vidt muligt tilbageholdes her.

- Det er muligt at opdæmme for gyllen ved hjælp af jord, halmballer eller lignende afhængig af mængden af gylle.
- Der findes en rende-graver på ejendommen eller på Thyborønvej 59
- Tilbagepumpning til gyllebeholdere (med egen gyllevogn eller maskinstation) iværksættes hurtigst muligt, eventuelt samtidig med en opdæmning.

Ved større udløb vil gyllestrømmen naturligt følge terrænhældningen og løbe over marken i retning af grøften ved naboskellet ca. 100 meter mod vest. Terræn-hældningen er ca. 2,5 meter over 100 meter svarende til 2,5%. Vandet i grøften løber mod nord, hvor det løber sammen med den østlige forgrening af Hove Å og videre mod Nissum Bredning.

- Ejer har en rende-graver og vil i tilfælde at udslip kunne dæmme grøften op.

Modtag miljømyndighederne og udlever denne mappe og kortmaterialet.

På ejendommen eller på Thyborønvej 59 findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Rende-graver
- Gyllevogn
- Grus
- Halm

Kemikalie- og oliespild instruks

Ved større overløb af kemikalier og olie – RING 112 – oplys

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget, der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren Kent Jakobsen på tlf. 97836167 / 22432878

Kontakt miljømyndighederne ved tlf.: 96631111 (Claus Borg)

Olietankens placering er vist på bilag 1

Ved oliespild (fyringsolie) i garagen kan skaden begrænses, da der er fast støbt gulv i rummet.
På ejendommen forefindes der ikke pesticider eller andre olietyper end fyringsolie.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe og kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Savsmuld i foderladen

Stophaner / Hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrøder m.v. Se bilag 1

Vand

Hovedstoppane ved vejen (sydøstlige hjørne af maskinhus).

Stoppane til den nyeste staldafsnit i foderladen (ved vådfodringsanlæg)

Stoppane til ældre staldafsnit i gangen mellem nyeste og ældre staldafsnit.

Elektricitet

Hovedafbryder med automatsikringer sidder i gangen mellem nyeste og ældre staldafsnit.

Strømsvigt Instruks

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åbent

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning)

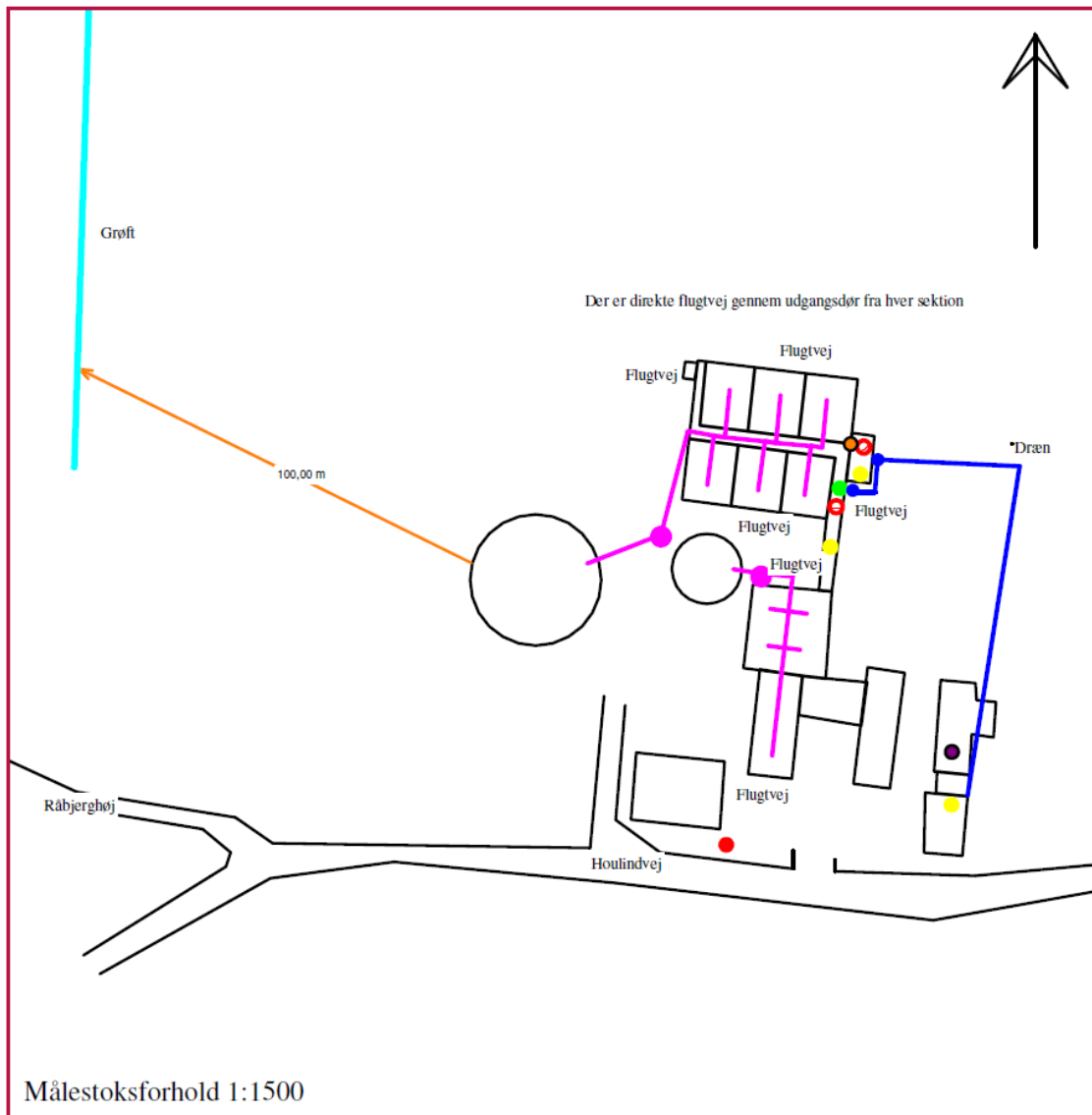
Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer ring til NOE og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr. 97 42 14 88

Transport af bekæmpelsesmidler

Der er ingen transport af bekæmpelsesmidler fra Houlindvej 36.

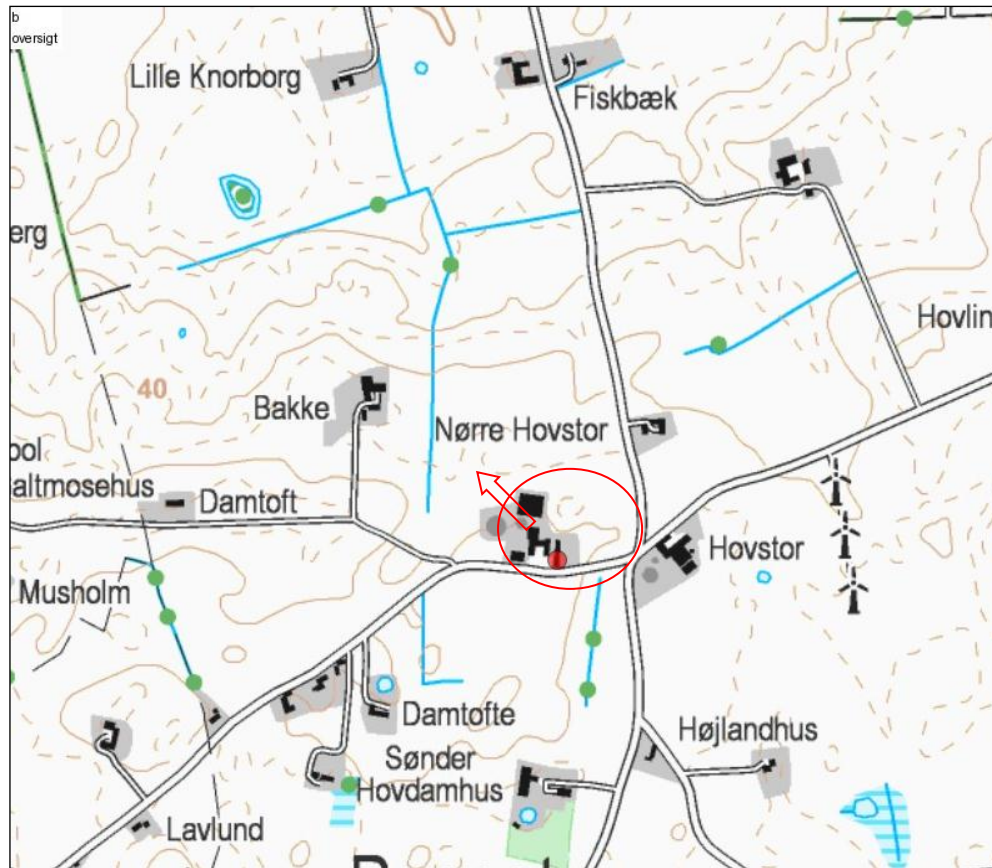
Houlindvej 36 Beredskabsplan

- Rørføringer gylle
- Rørføringer overfladevand
- Olietank
- Savsmuld/halm
- Brandslukningsmateriel
- Hovedstophane vand (hele ejendommen)
- Stophane nyeste svinestald
- Stophane ældre svinestald
- Hovedafbryder el
- Grøft

2010	
Kent Jakobsen Smedshauge Thyborønvej 59 7620 Lemvig	Dato: 08-07-10 Tid: 08-40-58
Udarbejdet i Næsgaard Markkort ADVICER	

Houlindvej 36, beredskabsplan

Topografisk kort til vurdering af risiko ved gylleudslip.

Overløbet gylle vil i første omgang lægge sig omkring gyllebeholderen, da terrænhældningen ikke er stor. Gyllen bør så vidt muligt tilbageholdes her.

- Det er muligt at opdæmme for gyllen ved hjælp af jord, halmballer eller lignende afhængig af mængden af gylle.
- Der findes en rende-graver på ejendommen eller på Thyborønvej 59
- Tilbagepumpning til gyllebeholdere (med egen gyllevogn eller maskinstation) iværksættes hurtigst muligt, eventuelt samtidig med en opdæmning.

Ved større udløb vil gyllestrømmen naturligt følge terrænhældningen og løbe over marken i retning af grøften ved naboskellet ca. 100 meter mod vest. Terræn-hældningen er ca. 2,5 meter over 100 meter svarende til 2,5%. Vandet i grøften løber mod nord, hvor det løber sammen med den østlige forgrening af Hove Å og videre mod Nissum Bredning.

- Ejer har en rende-graver og vil i tilfælde at udslip kunne dæmme grøften op.

17. Oversigt over figurer og tabeller

Tabel 2: Generelle afstandskrav	19
Tabel 3: Dyreholdet før og efter fordelt i staldafsnit og -systemer.....	21
Tabel 4: Årligt forbrug af el og dieselolie	26
Tabel 5: Årligt forbrug af vand	27
Tabel 6: Oversigt over produceret, modtaget og afsat gødning i ansøgt drift.....	33
Tabel 7: Opbevaring af flydende husdyrgødning	33
Tabel 8: Beskyttede ferske enge og moser indenfor 2.000 m fra anlægget.	37
Tabel 9: Beregnet geneafstand.....	40
Tabel 10: Transporter til og fra ejendommen.	42
Tabel 11: Ejerforhold for aftalearealer.....	46
Tabel 12: Tilførte gødningsmængder og næringsstoffer til udbringningsarealer.....	47
Figur 1: Afstande i forhold til § 6 i husdyrgodkendelsesloven	19
Figur 2: Bygningsoversigt.....	21
Figur 3: Afløbsforhold.....	28
Figur 4: Beskyttet natur indenfor 2.000 m fra anlægget med angivelse af beregningpunkter for ammoniakdeposition	39
Figur 5: Transportveje til udbringningsarealer	43
Figur 6: Oversigt over alle husdyrbrugets aftalearealer.....	47
Figur 7: Natura 2000 område nr. 28	55
Figur 8: Fuglebeskyttelsesområde F28 og opland.....	57